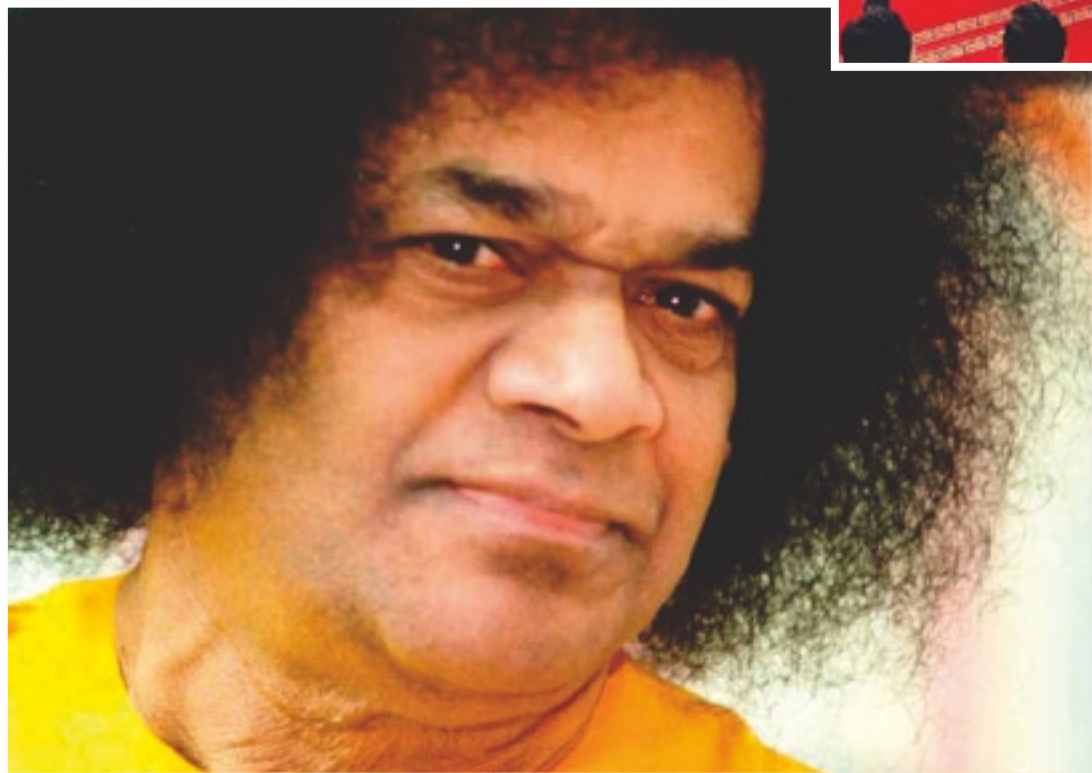

Swami in predsednik Indije dr.apj Abdul Kalam (I.2002)

KAZALO / IN THIS ISSUE:

4 UVODNIK - UČITELJI, STARŠI, UČENCI, OTROCI IN ČLOVEŠKE VREDNOTE
/ TEACHERS, PARENTS, STUDENTS, CHILDREN AND HUMAN VALUES

5 POHLEPNEŽ
/ A GREEDY MAN (A story)

6 SLUŽITE DRUŽBI,
Govor Sri Sathya Sai Babe ob 17. srečanju učiteljev in študentov Univerze Sri Sathya Sai, 22 november 1998
/ SERVE THE SOCIETY, A Discourse by Sri Sathya Sai Baba at the 17th Convocation of Teachers and Students of Sri Sathya Sai University, 22 November 1998

10 VREDNOTE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU, Govor Sri Sathya Sai Babe ob zaključku prvega seminarja o starševstvu, 26 julij 1999
/ HUMAN VALUES IN EDUCATION, Closing Discourse by Sri Sathya Sai Baba at the First Parenting Seminar, 26 July 1999

13 BOŽJA VSEPRISOTNOST IN SOČUTJE
/ DIVINE OMNIPRESENCE AND COMPASSION (A story)

14 STARŠEVSTVO / PARENTING

18 MOLITEV ZA STARŠE, OTROKE IN UČITELJE
/ PRAYERS FOR PARENTS, CHILDREN AND TEACHERS

19 DELAVNICE IZOBRAŽEVANJA V DUHU ČLOVEŠKIH VREDNOT (13-15 LET) / EHV WORKSHOPS (AGE GROUP 13-15)

24 DEČEK, KI NI POZNAL ODMEVA
/ THE BOY WHO DIDN'T KNOW ECHO (A story)

25 POPOLNA SREČA
/ PERFECT HAPPINESS (A story)

25 KAJ PRAVI SVAMI?
/ SWAMI'S SAYINGS

26 VREDNOTE ZA VSE ČASE, Delavnica za otroke in starše prvih razredov
/ ETERNAL VALUES, A Workshop for Junior Primary School Students and Their Parents

28 SPREHOD SKOZI NEVIHTO, Primer uvajanja človeških vrednot med uro fizike
/ STROLL IN THE STORM, An Example of Incorporation of Human Values in a Physics Lesson

29 ŽIVLJENJSKA DOBA
/ LIFE SPAN (A story)

29 MASLO V MLEKU
/ BUTTER IN MILK (A story)

URNIK SAI CENTRA LJUBLJANA 1 Timetable of Sri Sathya Sai Center Ljubljana 1

Sreda: Ob 18.30 petje mantre gajatri in Sai tree (108-krat).

Wednesday: 6.30 pm – Gayathri mantra and Sai tree (108 repetitions)

Četrtek: Ob 17.30 meditacija.
Ob 18h študijski krožek.
Ob 19h petje duhovnih pesmi.

Thursday: 5.30 pm – meditation
6 pm – study circle
7 pm – spiritual singing

**SREČANJA SAI SLEDNIKOV V MARIBORU/
ACTIVITIES OF SAI DEVOTEES IN MARIBOR**
Alternativni center,
Cafova 5, Maribor

Četrtek / Thursday:
Ob 18h študijski krožek
6 pm – study circle

Ob 19h petje duhovnih pesmi
7 pm – spiritual singing

Ob 20.30 meditacija
9.30 pm - meditation

"SAI GLASNIK" je glasilo Sri Sathya Sai organizacije Slovenije./ 'SAI HERALD' is a magazine of Sri Sathya Sai Organisation of Slovenia.

Izdajatelj/Publisher: Društvo za razvoj človeških vrednot
Sri Sathya Sai center Ljubljana 1
Gašperšičeva 8
1000 Ljubljana
Slovenija

Glavni urednik/Editor: Ljubica Klančar
Odgovorni urednik/Executive Editor: Marijan Klopčič
Tehnični urednik/Art director: Marko Prijatelj
Priprava in oblikovanje/Prepress and design: Alja & Marko Prijatelj
Jezikovni pregled/Language editing: Ljubica Klančar
Založba: prijatelj&prijatelj
Naklada/No. of copies printed: 600
Digitalni tisk/Press: prijatelj&prijatelj
Glasilo je brezplačno. /Free edition.
Sai glasnik v spletu / Sai glasnik on the web: <http://www.sathyasai-drustvo.si>

Julija se sledniki Sri Sathya Sai Babe svojega učitelja spominjamo s še več hvaležnosti, saj takrat praznujemo učiteljev dan. Svami pravi, da je za človekov duhovni napredek ključnega pomena duhovni učitelj, ki ga vodi, mu pomaga premagovati ovire in mu je za zgled. Tega se še kako zavedamo vsi, ki smo imeli srečo, da smo našli pravega duhovnega učitelja (ali pa je on našel nas). Pravega učitelja ni lahko najti, to so redki biseri, ki se le za trenutek zasvetijo v sivini vsakdana in zelo moramo biti pozorni, da jih opazimo. Vsi, ki poskušamo narediti svoje življenje duhovno in človeka vredno se radi pogovarjamo o različnih duhovnih učiteljih. Dostikrat pa pozabljamo na tiste prve učitelje, ki so položili temelje naše osebnosti, nam dali osnovna znanja, nam uspeli predati vrednote in tako usmerili naše življenje. Prvi in najpomembnejši so naši starši. Brez njih se ne bi rodili, spregovorili prve besede, shodili in si pridobili večšine, potrebne za uspešno življenje v človeški družbi. Vcepili so nam poštenost, čut za sočloveka in nenazadnje tudi spoštovanje do Boga. Pri njihovi odgovorni nalogi so se jim kmalu pridružili učitelji v šolah, ki so nam predajali znanje, potrebno za preživetje in nas vodili s svojim zgledom. Zaradi truda staršev in učiteljev smo postali to, kar smo danes. Po njihovi zaslugi si prizadevamo biti čim boljši ljudje in iščemo Resnico. Zato smo se odločili, da to številko Sai glasnika posvetimo staršem, šolskim učiteljem in našemu ljubljenu duhovnemu učitelju.

V današnjem času se premalo zavedamo, kako odgovorni nalogi sta starševstvo in poučevanje mladine. Vedno znova sem presenečena nad tem, kako samoumevni sta ti nalogi postali. Ker sama nimam otrok, sem pa ravno v pravih, če že ne malce poznih letih za to, da bi jih imela, me ljudje pogosto sprašujejo, kaj sploh še čakam. O osebnih razlogih, zakaj še nisem mati, na tem mestu ne želim govoriti, saj niso pomembni. Bolj pomemben je odnos, ki ga moji sogovorniki kažejo s svojimi izjavami. Zakaj mora vsak imeti otroke so mi utemeljevali že z mnogimi razlogi, vendar moram reči, da me noben še ni prepričal. Začne se seveda pri najbolj banalnem: »Vsi imajo otroke, zakaj jih ne bi imela tudi ti?« Drugi, bolj tehten, čeprav sebičen je: »Ja, kdo bo pa zate skrbel na stara leta?« Tretji, bolj nenavaden, pa še vedno sebičen, je: »Ko imaš otroke, zelo hitro in intenzivno duhovno napreduješ.« Četrti, privlačnejši, vendar zame še vedno ne povsem zadovoljiv, je: »Otroci so največja radost v življenju.« Kadar sem na vsa ta vprašanja in utemeljevanja odgovorila, da se ne počutim dovolj sposobno za nekaj tako odgovornega, kot je starševstvo, so dostikrat zamahnili z roko in rekli: »Ah, to pa ja pride samo od sebe!« Ali res pride samo od sebe? Če je starševstvo nekaj tako enostavnega in povsem naravnega, zakaj je potem danes med mladino toliko prestopništva, odvisnosti od drog, slabih učnih in delovnih navad, otopelosti, nezainteresiranosti in nespoštovanja do okolice? Zakaj otroci nič več ne vstajajo na avtobusih in ne pozdravljajo na ulici? Zakaj se ne spomnijo nesti starki težak cekar iz trgovine?

Zakaj mučijo in pobijajo živali? Zakaj pretepajo in ropajo vrstnike? Zakaj ubijajo? Zakaj moramo v šolah imeti varnostnike?

Starši, ki so danes tako zaposleni, da jim le malo časa ostane za vzgojo svojih, tako težko pričakovanih otrok, ponavadi krivijo šolo, slabo družbo, televizijo. Toda, ali niso starši tisti, ki bi morali poskrbeti, da bo njihov otrok hodil v dobro in varno šolo, si izbral dobre prijatelje in gledal ustrezne programe? Ali niso starši tisti, ki bi morali bedeti nad njim ne samo nekaj prvih let življenja, temveč vsaj dokler se ne osamosvoji, če že ne vse življenje? Pravijo, da nimajo časa. Služba, družabne obveznosti, dopust s prijatelji... Zato prepuščajo svoje otroke učiteljem, ulici in televiziji.

Učitelji pravijo, da so nemočni. Učenci jih več ne ubogajo. Nikogar se več ne bojijo. Zato potrebujejo varnostnike. Kakorkoli že, to je samo njihova služba. Z njo si služijo denar. To je njihov poklic in nimajo druge izbire, kot da stisnejo zobe. Oni svoje delo opravljajo dobro, saj so zato visoko usposobljeni. Ali so res? Ali lahko delaš z ljudmi, ne da bi jih imel rad? Ali lahko mirno gledaš, kako se pred tvojimi očmi mlado življenje steka na kriva pota, ne da bi poskušal spregovoriti o pomembnih stvareh, o vrednotah, ki že dolgo niso več moderne, so pa vsekakor nujno potrebne, kajti brez njih se bomo izgubili v popolnem kaosu? Nekoč mi je neka izkušena učiteljica dejala, da se mladi želijo pogovarjati, da hočejo vedeti, čemu so na tem svetu, kam naj se obrnejo, kako naj stvari primejo v svoje roke. Toda malokdo jim zna odgovoriti. Malokdo jim sploh prisluhne. Mogoče od tod izvira njihov bes, nemoč, vdanost v usodo, ždenje po ljubljanskih parkih skupaj s potepuhi ob steklenici cenene vina.

Ko takole razmišljam o teh stvareh, sem srečna, da imam učitelja, ki nam govori, ki nam kaže, da se izognemo takšnemu peklu in pomagamo najti pot iz njega tudi drugim. Srečna sem, da poznam nekaj učiteljev in staršev, ki jih zanima, ki znajo prisluhniti, ki so sočutni in ljubeči. Naš ljubljeni Svami nam je dal pet stopnic, ki vodijo iz teme v svetlobo, pet vrednot: PRAVILNO DELOVANJE, MIR, NENASILJE, LJUBEZEN in RESNICO. Te vrednote niso nova pogruntavščina, samo tako samoumevne so nam postale, da smo nanje pozabili in niso več del našega vsakdanjega življenja. Kolikokrat na dan si prikojimo kakšno pravilo, kolikokrat izgubimo notranji mir in se vdamo zadovoljevanju nepotrebnih želja, kolikokrat na dan smo nasilni do svoje okolice, ali sploh še vemo, da ljubezen ni spolnost, kolikokrat na dan se zlažemo samim sebi, kaj šele drugim? Otroci in mladi se učijo z opazovanjem, ponavljajo naše besede in dejanja, zato za njihovo tavanje po stranpoteh ne moremo kriviti nikogar drugega.

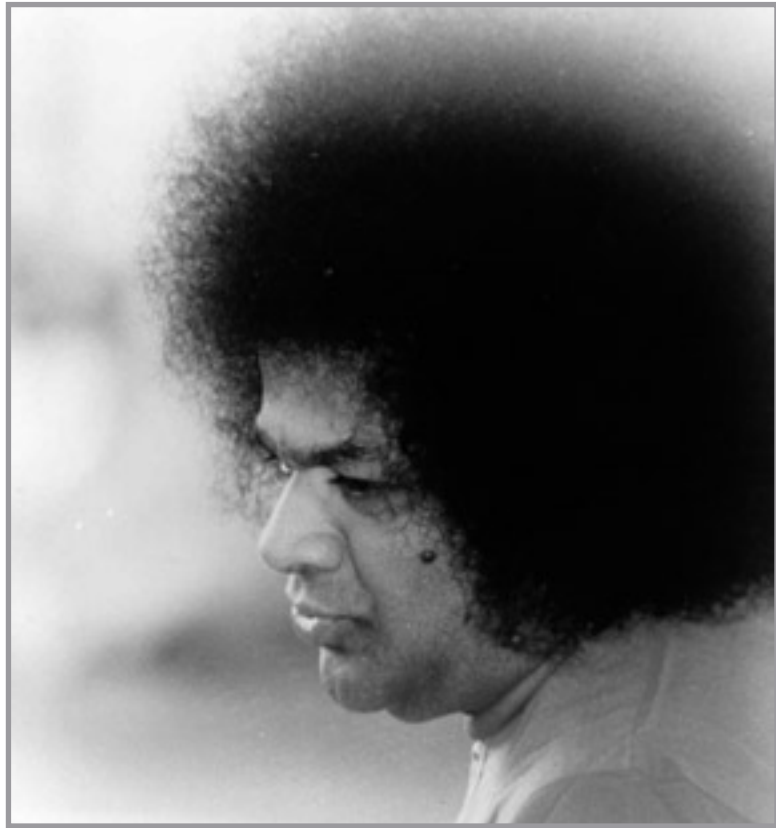
Svami nam je podaril čudovit šolski program Educare, ki temelji na prav teh ključnih človeških vrednotah, brez katerih ne moremo živeti. Šol s tem programom je po svetu vse več in njihov uspeh privlači pozornost vlad številnih držav. Otroci in mladina, ki obiskujejo te šole, imajo nadpovprečen šolski uspeh, nimajo težav z vedenjem in socializacijo in ko odrastejo, so sposobni

in požrtvovalni delavci. Kar je najlepše in najpomembnejše pri vsem tem pa je, da so te šole brezplačne. Učitelji so popolnoma predani Svamiju in svoji odgovorni nalogi. Njihovi učenci so njihovi otroci, zato se le-ti v šoli počutijo ljubljene in zaželene, ne pa kot nebodigatreba, iz katerega v življenju itak nič ne bo. Pri nas takšne šole še ni, je pa vse več učiteljev, ki spreminjajo svoj pristop k delu, ker ne morejo mirno gledati, kako mladi usihajo pred njihovimi očmi. Kot redni bralci Sai glasnika že veste, v Ljubljani deluje skupina, kjer pod budnim in ljubečim očesom naše Irene potekajo dejavnosti vzgoje v duhu človeških vrednot. Poleg tega je Irena osnovnošolska učiteljica, ki že vrsto let svoje delo v šoli uspešno prepleta z vrednotami in na takšen pristop k delu pripravlja tudi mnoge zainteresirane učitelje in starše. Nedavno se ji je pridružila Andreja, ki je po vrnitvi iz uspešno zaključenega usposabljanja za učiteljico izobraževanja v duhu človeških vrednot na Tajskem prevzela skupino mlajših najstnikov. Seveda moramo omeniti, da sta temelje skupine položila Julči in Garsia, ki s svojim delom nadaljujeta drugje v Sloveniji, predvsem pa sta v tem času postala ljubeča starša dveh iskrivih otrok. Vmes sta pomagala Barbara in Andrej, kot slišim pa se jim bo v prihodnosti pridružila še Mirjana s skupino najmlajših.

Ne smem pozabiti še številnih staršev, naših prijateljev in Sai bratov in sester, ki svoje otroke vzgajajo v duhu Svamijevih nauk. Njihova predanost in požrtvovalnost me vedno znova osupneta, zvezdic v očeh njihovih otrok pa sploh ni mogoče prešteti.

Ker sama o teh stvareh najmanj vem, bo najbolje, da predam besedo drugim, predvsem pa našemu ljubljenu Svamiju. Poleg njegovih govorov boste v Glasniku našli kar nekaj prispevkov naših učiteljev in staršev, ter lepo število zgodbic, ki so v časih, ko še ni bilo televizije interneta bile pomembno vzgojno sredstvo. Danes so že skoraj povsem pozabljene, toda njihova moč je še vedno neokrnjena. Prijetno branje vam želim!

Ljubica

Nekoč je imel nek človek sto juter zemlje na jugu. Toda hotel je imeti še vsaj tisoč juter. Zato se je odpravil in povsod iskal velika območja obdelovalne, a nedotaknjene zemlje. Končno je prispel v himalajsko kraljestvo in tamkajšnji kralj mu je prostovoljno ponudil vso zemljo, ki bi si jo je želel. Postavil mu je le eno omejitev: njegovo lastno vzdržljivost. Povedal mu je, da se mora odpraviti ob sončnem vzhodu, hoditi ves dan in se pred sončnim zahodom vrniti tja, kjer se je zjutraj odpravil na pot. Območje, ki ga bo tako obkrožil in zaznamoval s svojimi stopinjami, bo njegovo. Takšna je bila velikodušna kraljeva ponudba.

Pohlepnež je nestrpnost čakal prve žarke vzhajajočega sonca. Nameraval je narediti izjemno širok krog, zato je tekel vse do mraka. Ko se je približal kraju, kjer se je zjutraj odpravil na pot, se je zrušil tri metre od cilja zrušil od izčrpanosti in umrl! Srce se mu je ustavilo, ker ga je preobremenil s svojo noro celodnevno dirko v želji, da si pridobi čim več zemlje.

Veliko ljudi leta in leta živi zato, da si nenehno kopičijo bogastvo, nato pa jih vzame smrt še preden lahko uživajo v svojih prihrankih. Z denarjem lahko kupite zdravila, toda zdravje vam lahko zagotovita samo notranji mir in zadovoljstvo.

Sathya Sai Baba

SLUŽITE DRUŽBI !

Indija pozna ljudi, ki so znali poučevati bistvo svetih spisov celo največjih modrecev; ljudi, ki so svoje življenje posvetili duhovnemu napredku družbe in so imeli moč v deželi. Indija pozna veliko takih znamenitih oseb. Toda, kako majhna je vrednost teh ljudi, če ne poznajo bolečine zatiranih? Kdaj se bodo tudi oni odzvali na brezupne krike revnih?
(pesem v teluščini)

GOVOR OB 17. SREČANJU UČITELJEV
IN ŠTUDENTOV UNIVERZE SRI
SATHYA SAI
PRAŠANTI NILAJAM, 22 NOVEMBER
1998

Študentje! Zavedajte se tega in ne odnehajte, dokler ne dosežete cilja! Ta čas potrebuje ljudi, ki si za življenjski cilj postavijo ideal, za katerega se srčno borijo, in ne ljudi, ki se pehajo za čutnimi minljivimi užitki in zapravljajo čas. Študentje! Poglobite se v ideale izobraževanja, ki so jih zagovarjali starodavni modreci. Na prestolu teh idealov sta sedeli Pravičnost in Resnica, častili pa so tudi srčnost in hrabrost. Posnemati bi morali ljudi, ki so se trudili za sijaj indijske kulture, saj ste vi dediči zapuščine indijske kulture. Odločiti bi se morali, da boste sledili pravilnemu delovanju (dharma) in se trudili za blagor svoje domovine. V zadnjih 200 letih sta se znanost in tehnologija neizmerno izpopolnili, toda žal v njih ne najdemo nikakršne svetosti. Prišlo je do razvoja človeške civilizacije, ne pa človeka samega. Odsotnost človeških vrednot vodi do upadanja duhovnosti. Razvijte v sebi močno vero, da nosite v telesu dar, ki podpira človeške vrednote. Že od nekdaj so prebivalci Indije sloveli po miroljubnosti, obzirnosti, prizanesljivosti in odpuščanju. Študij indijske zgodovine nam razkrije, da so jo mnogi narodi napadali in ropali njeno bogastvo, Indija pa nikoli ni napadla drugih dežel. Prebivalci Indije so pazili na čistost in božanskost kot na punčico v očeh. V tej sveti deželi sta bili pravičnost in poštenost povzdignjeni do neba kljub številnim preizkušnjam, bridkostim, nemiro in uporom. Znanje ne pomeni zgolj knjižnega znanja. Pridobljeno znanje je treba prenesti v prakso in ga podeliti z drugimi ljudmi.

Ali je človek, ki zna brati in pisati, tudi že izobražen? Ali je človek, ki ima univerzitetno diplomu, izobražen? Če je znanje namenjeno življenju, ali niso tudi ptice in živali del življenja?

Na svetu je na milijone izobraženih mož in žena, toda domovina od njih nima nobene koristi. Znanje

uporabljajo le za svojo sebičnost in osebne interese.

Utelesjenja ljubezni!

Študentje in študentke! Izogibajte se sebičnosti in lastnim interesom ter se posvetite služenju družbi.

Starodavne večne vrednote so se razblinile v zrak. Vrline mož in žena usihajo. Stara arijska modrost je sprhnela. Na pohodu je zahodni način izobraževanja.

Izobraževanje Indijcev je slonelo na idealu človeka, na katerega se je moč opreti, ker je požrtvovalen. Ker vas kličemo otroke Indije, morate imeti vedno pred očmi blagor svoje domovine. Moderni način izobraževanja poudarja inteligenco in ne širine duha, kar dela študente trdosrčne, pravi način izobraževanja pa v srce vlije sočutje. Rodoljublje, združeno z žrtvovanjem in pobožnost, in ljubeznijo bi morala postati bistveni del vašega življenja. Izobrazba prinese skromnost. Skromnost vodi v zasluženost pravičnosti, pobožnost vodi do Boga.

V tej sveti deželi Indiji je prizanesljivost naše največje bogastvo. Od vseh obredov bogoslužja je najvišje spoštovanje Resnice in moralnih vrednot. Od vse sladkosti je materinska ljubezen največja. Toda danes prevladuje zaničevanje domovine in pehanje za slavo, ki naj bi bila več vredna kot samo življenje. Kako žalostno je, da se ljudje vdajajo prekomernim užitek! Kaj naj še povem o tej žalostni deželi Indiji! Danes so Indijci žal postali kot slon, ki se ne zaveda svoje moči, in si pokorno pustijo soliti pamet.

(pesem v teluščini)

Od nekdaj je Indija predstavljala ideal preostalemu svetu. Danes pa smo žal priča povsem drugačnemu položaju. Izobraževalne ustanove najdemo že v vsaki vasi in vsaki ulici. Komu to koristi? Prav nikomur. Skromnosti, ki je znamenje dobrega študenta, ne najdemo nikjer.

Tistim, ki pomagajo, se dela krivica. Hvaležnosti ni nikjer

več, učitelji so postali tarča zasmehovanja. To je moderni napredek, ki ga je prineslo izobraževanje.

(pesem v teluščini)

Če želite doseči namen izobraževanja, služite ljudem in očistite svojo deželo vsega zla. Pravi način poučevanja naredi celostnega človeka. Šele ko se človek spremeni v popolno človeško bitje, je namen izobraževanja dosežen.

Študentje!

Sklenite, da boste znanje, ki ste ga prejeli, kar najbolje uporabili. Spoštujte in cenite starejše ter si zastavite ideal, pomemben za človeštvo. Naj se vaše obnašanje spodobi fakultetni stopnji, ki ste jo dosegli. Nič posebnega ni, če ste si prislužili dobre ocene, glejte, da si ne boste prislužili graje. V modernem sistemu izobraževanja študent naredi izpit, če doseže že samo 35 % točk. Kaj pa preostalih 65 % točk? Ali bi za človeka, ki od 100 zadanih nalog izpolni le 35, lahko rekli, da je uspešen? Doseči bi moral 100 % točk. To je prava izobrazba. Cilj izobraževanja ni doseči visoke ocene. Izobrazba bi morala širiti obzorje človeka. Izobrazba in razločevanje med dobrim in slabim bi morala iti z roko v roki. Razcvet naroda je odvisen od napredka, ki ga boste dosegli na področju izobraževanja. Prihodnost naroda temelji na študentih.

Moralne in etične vrednote so le še v knjigah, srce je postalo leglo zla in hudobije, motivi dejanj so postali sebični, v tem je težava modernega izobraževanja.
(teluška pesem)

Pridobljeno znanje bi morali prevesti v dejanja. Študentje! Kot sem vam že večkrat govoril, lahko znanje razvrstimo v pet kategorij: knjižno znanje, površno znanje, splošno znanje, sposobnost pravičnega razločevanja in praktično znanje. Splošno znanje in zdrava pamet sta izredno pomembna. Zastaviti bi si morali cilj, ideal, in v praksi uresničevati znanje tako, da sledite štirim F-jem. Prvi F (Fol-

low) pomeni sledenje Učitelju. Kdo je vaš učitelj? Vaš učitelj je vaša vest. Torej sledite svoji vesti. Drugi F (Face) pomeni soočenje z zlom. Tretji F (Fight) pomeni, boriti se do konca in četrti F (Finish) pomeni končati igro. (Smeh.) Svojo življenjsko vlogo igrajte v športnem duhu. Študentje danes nimajo dovolj samozaupanja. Zaupanje v samega sebe je bistvenega pomena. Pomanjkanje zaupanja v svoj Višji jaz vodi v depresijo. Danes 90 % ljudi trpi za depresijo. Depresija vodi v šibkost duha. Človek šibkega duha ne more spoznati duše (atme). Če imate zaupanje v svoj višji jaz, ne boste nikoli brez moči in duha.

Indija hrani za vas ogromno bogastvo. Kaj je bogastvo? Bogastvo je moč žrtvovanja, ki jo pridobimo s služenjem ljudem. Ne zapravljajte časa. Človeštvo mora iti po poti pravičnega delovanja. Telo je polno darov, ki jih je treba usmeriti v pravična dejanja in ne v hrano, pijačo in zabavo. Služite drugim do svojega zadnjega diha. Bistvo 18-tih puran lahko povzamemo v enem samem stavku: Vedno pomagaj in nikoli ne prizadeni. Izberite ideal, ki bo pomagal in osrečeval vsakogar in vse.

Študentje!

Vaše rojstvo v človeškem telesu je nekaj najdragocenejšega, zato bi moralo biti življenje človeka značajno, polno dobrih dejanj in kvalitet. Posvetiti bi ga morali služenju sočloveku in ne kopičenju bogastva. Izobrazba je namenjena življenju in ne preživljanju. Človek se ne bi smel pehati za denarjem. Ko bo znanje pravilno uporabljeno, bo denar odigral svojo pravo vlogo. Danes pa so se izobraževalne ustanove spremenile v poslovna središča.

Denar je postal vaš Bog, ponos je postal vaša vera. Sebičnost zavzema najvišje mesto v mišljenju ljudi. Egoizem je postal moderen, pohlep simbol lepote. Pravičnost je zdrknila na dno. Sočutje je skoraj povsem skoprnelo. Moralna krepost je izginila. Hinavščina je postala luč vašega življenja. Ljubezen in prijaznost sta nemočni in

oboleli. Moderno izobraževanje je človeka oslepilo s pohoto. Življenje je postalo breme. Ljudje so povsem zmedeni. Ne odlašajte več, kajti bilo bi usodno. Vlijte v izobraževanje moralne vrednote, da dobite prijetno harmonijo. Otroci Indije, izpolnite pričakovanja! (pesem v teluščini)

Osnovni vzgib vsakega človeškega dejanja bi morale biti moralne vrednote. Šele ko imate moralne in etične vrednote, si zaslužite, da vas imenujemo otroci Indije.

Utelešenja ljubezni!

Loka samasta sukhino bhavantu - naj bodo vsa bitja sveta srečna. To je bil moto Indije iz davnih časov. Stremite za tem, da boste obnovili in se ponovno veselili v pristni slavi Indije. Razširjajte te vrline in ideale v vsaki vasi, ulici in hiši. Opazujte enost vseh dejanj v vas samih. Verjemite v bratstvo med ljudmi in očetovstvo Boga. Ne bodite zavistni. Zavist je neozdravljiva bolezen. Hvala in graja sta pri človeku neizogibni. Le drevo, ki obrodi sadove, je kamenjano. Podobno se tudi le dobri ljudje soočajo s težavami. Ne pripisujte pomena tem preizkušnjam in nadlogam. Drevo pozdravlja kamenjanje, ker se zaveda, da so ljudje prepoznali njegovo vrednost. Človek zaradi graje ne bi smel biti potr. Na dvojnosti, kot so bolečina in užitek gledajte z enako vdanostjo. Razvijte širok odnos do vsega tega. Božanskost zacveti v ljudeh, ki imajo v sebi tak sveti odnos. Vsi so utelešenja Boga. Krišna je dejal: Vsi so iskre Moje božanskosti. Ne gledajte nase zgolj kot na smrtna bitja. Imejte trdno vero, da ste božanski. Šele tedaj boste lahko delali za osvoboditev te dežele, ki bo zopet prevzela vlogo učitelja preostalega sveta.

Študentje!

Pomočnik rektorja univerze je iz upanišade Taitiridža² citiral naslednje: Spoštujte svojo mater, očeta, učitelja in gosta kot Boga. Ta nauk so v davnih časih učenci prejeli, ko so zapuščali gurukulam³. Izobraževanje je izrazna oblika Boga. Beseda izobraževanje ali

edukacija izvira iz latinske besede educare, ki pomeni »dati obraz« ali »izvabiti iz nečesa«. Latinska beseda educare ima dva vidika: del, ki se nanaša na glavo, in del, ki se nanaša na srce. Tisto, kar privre iz glave, je zunanje, tisto, kar pride iz srca, pa je notranje. Sodobno izobraževanje se nanaša na glavo, vendar je prava izobrazba stvar srca. Svete lastnosti, kot so sočutje, resnica, prizanesljivost in ljubezen, izvirajo iz srca. Telesne lastnosti, kot so višina, teža in polt, lahko vidimo s prostim očesom, medtem ko so mnoge lastnosti kot na primer sočutje, resnica in ljubezen nevidne. Če spoznate le telesne lastnosti osebe, to ne pomeni, da poznate njegovo ali njeno resnično osebnost. Znanstveni dosežki Hiranjakasipuja so močno presegali dosežke modernih znanstvenikov. Znal je priti celo do zvezde Severnice, medtem ko so moderni znanstveniki prišli le do Lune. Prahlada je opozarjal svojega očeta Hiranjakasipuja: »O, oče, premagal si vse svetove, ne pa tudi svojih čutil.« Enako misel je izrekel ministrski predsednik Anglije, Churchill: »Človek je premagal vse, ni pa premagal samega sebe.« Človek pozna vse, ne pa sebe. Ko je nek zahodnjak vprašal Gandhija, zakaj je tako otožen, je Gandhi dejal, da premišluje o modernem sistemu izobraževanja, kar ga globoko žalosti. Izobraževanje bi moralo napolnjevati srce z ljubeznijo in sočutjem. Dva dela vodika in en del kisika tvorijo vodo. Velicina je v tem, da znamo vodo pravilno deliti in ne da jo znamo delati. Vsakdo ima enako pravico do vode. Danes se vsi borijo za svoje pravice, toda kako je pri tem z odgovornostjo? Študentje! Vam se ni treba boriti za pravice. Izpolnjujte svoje obveznosti in pravice bodo sledile same. Opravite svojo dolžnost, dolžnost je Bog in delo je čaščenje Boga. Kaj je vaša pravica? Vaša pravica je, da osrečite vsakogar. Služite vsem ljudem in jih osrečujte, ne da bi kar koli pričakovali v zameno. Služenje je Bog. Boga boste najbolj ljubili, če boste ljubili vse in služili vsem (smeh). Govorite milo in ljubeznivo. Ne morete vedno vsem ustreči, lahko pa vedno govorite ustrežljivo. To je bistvo

indijske modrosti. Pravo znanja Indijcev pospešuje duhovnost in človeške vrednote.

Študentje!

Širite ideale resničnega znanja na vseh štirih koncih sveta. Za resnico morate biti pripravljeni vse žrtvovati, hodite po sveti poti. Resnica je Bog; Ljubezen je Bog, živite v Ljubezni, živite v Resnici. Osvojite ta načela. Ko boste na poti Ljubezni in Resnice, boste pridobili vse bogastvo in vso modrost. Bodite neomajni in ne omahujte. Študentje te ustanove so se izkazali vredne teh idealov in so ustanovi prinesli dobro ime. V celi deželi ni ustanove, ki bi se lahko primerjala z našo. V drugih ustanovah je izobraževanje nadomestil **posel**, naša ustanova pa temelji na požrtvovalnosti. Gojite to sveto lastnost požrtvovalnost. Brezplačno nudite učenje svojim bratom in sestram. V Vedah je zapisano: Nesmrtnost lahko dosežete le s požrtvovalnostjo in ne z bogastvom, potomstvom ali delovanjem. Bodite pripravljeni na žrtve. Prava joga⁴ je požrtvovalnost. Prvo in najpomembnejše pa je, da osrečite svoje starše. Osrečite tudi vse druge in jim bodite vzor. V Vedah je zapisano: Združimo se in skupaj rastimo, rastimo v razumevanju skupnega delovanja, naj živimo v prijateljstvu in brez sporov.

Želim, da bi uresničevali in širili te svete ideale. Naj ta govor zaključim z blagoslovom.

Prevedla: Ana

ČLOVEŠKE VREDNOTE V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

GOVOR BHAGAVANA ŠRI SATHYA
SAI BABE OB ZAKLJUČKU PRVEGA
SEMINARJA O STARŠEVSTVU
PRASHANTI NILAYAM, 26 JULIJ 1999

Le kako lahko slabi vplivi dobe Kali⁵ škodujejo človeku, čigar srce je izpolnjeno s sočutjem, čigar sleherna beseda je resnična in čigar telo je predano služenju drugim.

(sanskrtski verz)

Človeške vrednote

Človek bi moral napolniti svoje srce s sočutjem, vedno govoriti samo resnico in posvetiti svoje telo dobrobiti družbe. Človekove misli, besede in dejanja bi biti morala vedno sveta. Srce, ki ni onesnaženo s poželenjem in jezo, jezik, ki ni omadeževan z lažjo, in telo, ki ni zaznamovano z dejanji nasilja - to so resnične človeške vrednote. Zaradi neupoštevanja teh človeških vrednot se naša domovina danes sooča s težavami. Starši in učitelji bi se morali zavedati, da samo študentje lahko povrnejo nekdanjo slavo Indije, ki je bila nekoč zakladnica duhovnosti danes pa je postala gnezdo posvetnih in minljivih užitkov. Prav tako, kot so starši žalostni, ko vidijo, da njihovi otroci zaostajajo pri študiju, tako je tudi Mati Indija žalostna, ko vidi, da njenim otrokom primanjkuje moralnih in etičnih vrednot. Pom-

nite, da so vsi, ki jih spoštujete kot idealne državljane in plemenite duše, tudi sami nekoč bili študentje. Nikoli ne pozabite, da so študentje današnjega dne bodoči državljani in voditelji te dežele.

Kultura in vrednote

Vrednost posameznika je odvisna od njegove kulture. Resničen pomen besede kultura je opuščanje slabih misli in slabih dejanj ter negovanje svetih misli in plemenitih dejanj. Dežela ni samo košček zemlje; je množica državljanov. Da bi dežela lahko napredovala, morajo njeni državljani gojiti moralne, etične in duhovne vrednote. Državljanji in voditelji ne morejo gojiti teh vrednot, če jih ne udejanjajo že iz otroštva. Življenje izgubi ves smisel, če se človek ne ravna po zapovedih pravičnega delovanja že v zgodnji dobi. Današnji študentje niso sposobni prečistiti svojega življenja. Starši in učitelji bi morali dejavno sodelovati pri oblikovanju njihovih življenj. Prvo in najpomembnejše je, da se pozanimajo, kako bi se študentje lahko znebili slabih nagnjenj. Prav tako, kot kamen postane vreden občudovanja in spoštovanja, ko je izklesan v lep spomenik, tako tudi študentje postanejo vzorni državljani, če jih vzgajamo v pravem okolju. Učitelji in starši

so odgovorni za dobro in slabo v študentih. Toda na nesrečo ne razumejo svoje vloge pri oblikovanju življenja študentov.

Kaj sta vzgoja in izobraževanje?

Kaj pomeni beseda vidja?6 Izpeljana je iz korena besede vid, kar pomeni vedeti. V angleščini za besedo vidja uporabljajo izraz education. Ta ima izvor v latinski besedi educare, kar pomeni izvleči. Educare ima dva vidika: posvetnega in duhovnega. Posvetna izobrazba da znanje, ki se nanaša na fizični svet. Duhovna izobrazba pa omogoča semenu božanskosti, da vzkljuje v človeku. Obe, tako posvetna kot duhovna izobrazba, sta pomembni. Brez njiju je človeško življenje brez vrednosti. Duhovnost je v modernem izobraževalnem sistemu zanemarjena. Poudarek je na posvetni izobrazbi. Tako kot potrebuje ptica dvoje kril, da poleti visoko pod nebo, ali voz dvoje koles, da se premika, tako tudi človek potrebuje posvetno in duhovno izobrazbo, da doseže svoj življenjski cilj. Duhovna izobrazba je za življenje, posvetna pa za preživetje. Le človek, ki je opremljen z obema vidikoma izobrazbe je vreden spoštovanja in občudovanja družbe. Posedovanje obeh vidikov izobrazbe ne prinaša samo spoštovanja in hvale, temveč tudi zadovoljstvo s samim seboj.

Posvetna izobrazba, ki je povezana z umom, je minljiva. Branje, pisanje, preživljanje in pridobivanje slave in imena – to je posledica posvetne izobrazbe. Posvetna izobrazba napravi človeka imenitnega, duhovna pa dobrega. Duhovna izobrazba je povezana s srcem, ki je izvor svetih lastnosti, kot so sočutje, resnica, potrpežljivost in ljubezen. Danes starši pričakujejo, da si bodo njihovi otroci pridobili visoko izobrazbo, si nakopili bogastvo in postali imenitni; zelo malo pa si jih želi, da bi njihovi otroci postali dobri. Dobrota je trajna, imenitnost pa začasna. Dobrota je osnova duhovnega življenja. Veliko je ljudi, ki so postali imenitni s kopičenjem bogastva, toda, kaj so prispevali za dobrobit družbe? Popolnoma nič. Stremite torej k temu, da boste dobri in ne imenitni. Dandanes študentje potujejo po celem svetu, da se materialno izobrazijo, ne dojamajo pa dejstva, da je srce vir resnične izobrazbe znotraj njih samih. Resnična izobrazba napravi človeka vzornega. Starši so prvi učitelji in oni bi jim morali pokazati pot do dobrote. Človek ne more postati dober le z visoko izobrazbo. Posvetna izobrazba podeli le bogastvo (arto) in sebičnost (svarto). Takšna izobrazba je kriva za propad človeka. Posvetna izobrazba je usmerjena k informaciji, duhovna pa k transformaciji. Izobrazba, ki je usmerjena k informaciji človeka spremeni v računalnik (computer); izobrazba, ki je usmerjena k transformaciji pa človeku omogoča, da postane skladatelj (composer). Človek bi moral postati skladatelj-komponist, in ne računalnik-komputer.

Propad vrednot

Danes moralne, etične in duhovne vrednote nimajo veljave. V modernih dijakih ni niti sledu teh vrednot. Ne spoštujejo ne staršev ne družbe. Kako naj potem pričakujejo, da jih bodo spoštovali njihovi otroci? Naša starodavna kultura opominja: spoštuj svojo mater, očeta in učitelja kot Boga. Spoštuj in bodi spoštovan. Udejanjaj preden pridigaš. Skladatelj je tisti, ki udejanja, kar pridiga. Samostanska izobrazba v primer-

javi z mestno izobrazbo V Indiji je živel kralj, po imenu Dušjanta. Rojen in vzgojen je bil v palači in je stremel za posvetnimi in materialnimi dobrinami. Nasprotno pa je bil njegov sin, ki je bil rojen in vzgojen v samostanu modreca Kanve, zakladnica moralnih, duhovnih in etičnih vrednot. To jasno kaže na razliko med mestno in samostansko izobrazbo. Vzgoja v samostanu vtisne v človeka vse plemenite vrline. Bharata je postal vzor vseh vrlin, ker je bil že v otroštvu deležen idealne vzgoje. To mu je omogočilo, da je živel mirno in varno. Zato pravimo: začni zgodaj, vozi počasi in varno pridi na cilj.

Vrednote in življenjska načela

Pet človeških vrednot Resnico, Pravilno delovanje, Mir, Ljubezen in Nenasilje lahko primerjamo s petimi življenjskimi načeli človeka: dihanjem (prano), izločanjem (apano), čutenjem (vjano), mišljenjem (udano) in presnavljanjem (samano). Pravi človek je, kdor udejanja pet človeških vrednot. Danes človek ne govori resnice in se ne drži zapovedi pravega delovanja, ker ne ve, kaj to res pomeni.

Ne glede na okoliščine, nikoli ne zanemarite človeških vrednot. Če izgubite katerokoli od petih človeških vrednot, je to kot samomor. Če ne govorite resnice, izgubite enega od življenjskih načel. Resnica je vaša božanska iskra (atma). Zato do poslednjega diha ostanite zvesti resnici. Indijska kultura uči: »Govori resnico in bodi pravičen.« Te vrednote so enake za vse. Ljudje po vsem svetu molijo za mir. Kako si lahko zagotovimo mir? Samo z udejanjanjem resnice in pravilnim delovanjem. Danes človek živi življenje, ki je oropano resnice in pravega delovanja, rezultat tega pa je pomanjkanje miru. To vodi v pomanjkanje ljubezni. Odsotnost teh štirih vrednot pa prisili človeka, da se zateče k nasilju. Nasilje se povsod hitro širi, tako doma, kot na ulicah in v tovarnah. Človek, oropan teh petih načel, je postal živi mrtvec. Danes je potrebno v človeka vliti življenje, pri čemer je zelo pomembna vera v

Boga. Kjer je vera, je tudi ljubezen. Kjer je ljubezen, je mir. Kjer je mir, je resnica. Kjer je resnica, je Bog. Kjer je Bog, tam je blaženost. Človeško življenje se mora začeti z vero in končati z blaženostjo.

Vera zdravi

Danes primanjkuje medsebojnega zaupanja celo med starši in otroki in med možem in ženo. Ljubezen, ki jo izkazujejo, je narejena. Kako naj v takšnih okoliščinah prevlada ljubezen? Človek bi moral imeti srce izpolnjeno z vero, da bi lahko izkusil resnično ljubezen. Karkoli že počnete, počnite to z vsem srcem. Napolnite svoje srce s sočutjem. Če bo srce izpolnjeno z ljubeznijo, bodo vsa dejanja prežeta z ljubeznijo. Jumsai je v svojem govoru omenil EHV kot 3HV. Prvi H pomeni srce (heart), drugi glavo (head) in tretji roko (hand). Usklajenost srca, glave in rok simbolizira pravo človeško življenje. Plemenita duša je človek, čigar misli, besede in dejanja so v popolni harmoniji. Pokvarjen je tisti, čigar misli besede in dejanja so v protislovju. Beseda hridaja ali srce (hri + daja) izvira iz besede sočutje (daja). Srce bi moralo biti izpolnjeno s sočutjem. Če je v srcu ljubezen, je vsaka vaša beseda resnica. Ljubezen v besedah je resnica. Ljubezen v dejanjih je pravilno delovanje. Ljubezen v mislih je mir. Ljubezen v razumevanju je nenasilje. Ljubezen je torej temeljno načelo resnice, pravičnosti, miru in nenasilja.

Učitelji in guruj

Nekoč so učitelja imenovali ačarija, kar pomeni, kdor udejanja, kar pridiga. Danes učiteljev ne moremo imenovati ačarije, ker ne udejanjajo, kar pridigajo. Današnji učitelji so mojstri besed, starodavni učitelji pa so bili večji dejanj. Kako naj študentje upoštevajo nasvete učiteljev, če učitelji sami ne udejanjajo svojih besed? Če se krava pase na polju, ali lahko pričakujemo, da jo bo telček samo gledal? Naravno je, da telček kravo posnema. Odnos med učiteljem in učencem bi moral biti kot med kravo in telčkom. To pomeni, da bi učitelji morali ravnati z učenci kot s svojimi lastnimi otroki. Danes med učiteljem in

učencem ni takšnega odnosa. Tako učitelji kot učenci so osredotočeni na materialne dobrine. Posledica tega je, da učenci ne spoštujejo svojih učiteljev in učitelji ne ljubijo svojih učencev.

Mestna izobrazba

V mnoge izobraževalne ustanove so sprejeti tisti, ki lahko plačajo velike vsote denarja. Denarni sistem je spridil področje vzgoje in izobraževanja. Da bi opustili to zgrešeno usmeritev, bi moralo biti šolanje brezplačno. Vsak ima enako pravico do izobrazbe. Izobraževanje je Božje darilo. Nihče nima pravice, da bi ga prodajal. Ker tudi vlada podpira komercialne izobraževalne ustanove, je izobraževalni sistem postal popolnoma podkupljiv. Izobraževanje bi moralo posameznika oplemenititi, ne pa ga pehati v nemir. Danes se lahko za denar kupi sprejem na šolo, prisotnost pri pouku, ocene in celo diplome. Študentska mesta na medicinskih fakultetah brez oklevanja ponudijo kandidatom, ki lahko plačajo vsoto dvesto ali tristo tisoč rupij. Zdravniki zaračunavajo pretirane honorarje pacientom, da bi si povrnili stroške študija medicine. Enako je v inženirski stroki. Nekatere ustanove zaračunavajo od dvajset do petindvajset tisoč rupij za sprejem v prvi letnik študija. Moderna izobrazba je človeka spremenila v berača. Človek bi moral biti bigger (večji) in ne beggar (berač). Sathya Saijev inštitut je edina ustanova, ki ponuja brezplačno vzgojo. Vendar tega ne govorim zato, da bi se hvalil. Jumsai je dejal, da bi morali ustanoviti še več izobraževalnih ustanov. To je razveseljivo, treba je paziti le, da bo šolanje popolnoma brezplačno. Šele potem bomo iz učencev lahko napravili idealne državljane. Učitelji bi morali z vsem srcem deliti svoje znanje s študenti. Njihove besede bi morale slediti njihovim dejanjem. To je tisto, kar pričakujem od učiteljev. Izobrazba, pridobljena s plačevanjem visokih prispevkov, sploh ni izobrazba. Samo ljudje, ki so do denarja prišli na nepošten način, se poslužujejo takšnih nezakonitih sredstev, da si zagotovijo diplomo. Izkoristite svojo izobraz-

bo za dobrobit družbe in naroda. Delite svoje znanje z drugimi. Da to storite, ni potrebno, da ste učitelji. Morda so v vašem okolišju revni dijaki. Organizirajte za njih večerni pouk. Dandanes se ljudje od zore do mraka borijo za denar in imetje. Poslužujejo se izprijenih poti, šamo da bi zaslužili kakšen tolar. Človek ne bi smel živeti samo za denar. Bolje je umreti, kot živeti samo za denar. Če imate denarja preveč, pomagajte drugim, zagotovite brezplačno izobraževanje in zdravstveno oskrbo revnim. V Zambiji živi moj slednik Viktor Kanu. Prav zdaj je tukaj. Ustanovil je Sathya Saijev izobraževalni inštitut v Zambiji. Veliko revnih otrok se šola tam. Oba, on in njegova žena, poučujeta otroke in skrbita zanje iz vsega srca. (Bhagavan je vprašal gospoda Kanuja, ki je sedel v bližini, koliko otrok obiskuje šolo. Gospod Kanu je odgovoril, da jih prihaja 520.) Vsem otrokom podajata Svamijevo učenje in jih vzgajata v duhu človeških vrednot.

Na svetu je veliko bogatih ljudi. Ne premorejo pa toliko požrtvovalnosti, da bi pomagali takšnim svetim ustanovam. Nekateri izmed njih darujejo prispevke samo zato, da bi si pridobili ugled in slavo. Pričakujejo, da bodo njihova imena napisana z zlatimi črkami. Sathya Saijeve ustanove niso tu zaradi imena ali slave. V zvezi s tem bi vam rad povedal o neprijetnem dogodku. Ob neki priložnosti, je nekdo izključil ventilator ravno takrat, ko sem želel začeti govor. Vprašal sem: »Zakaj si izključil ventilator? Potrebujemo ga. Tukaj je zelo vroče.« Odgovoril mi je, da je on podaril ta ventilator in da bo njegovo ime, ki je napisano na vetrnici, vidno le, če bo ventilator izključen

Vzgoja, izobraževanje in vrednote v Indiji

Indijska kultura je oznanjala: »Nesmrtnost si je mogoče zagotoviti samo s požrtvovalnostjo. Ne morejo je podeliti niti potomstvo niti dobra dela.« Vse vaše dejavnosti in obredi morajo biti za dobrobit družbe. Življenja vseh vaših otrok morajo biti posvečena osvoboditvi domovine. Samo žrtev prinaša nes-

mrtnost. Pri vsakem dobrem delu sodelujte po svojih zmožnostih. Izberite nekaj učencev, ki si to zaslužijo, in jim nudite brezplačno izobraževanje. Izobrazba ni za posvetno napredovanje; izobrazba poda ideal, izkušnjo sreče in delitev le-te z drugimi. Vse spoštovanja vredne osebe, vsi učitelji, vsi bogataši in vsi učenci bi se morali združiti in si skupaj prizadevati za napredek na področju vzgoje in izobraževanja. Prav tako kot sukanec povezuje cvetlice različnih barv v cvetni venec, bi morala vas vse povezati čustva ljubezni in požrtvovalnosti. Cvetlice ovenijo, sukanec pa ostane nespremenjen. Vaša telesa lahko primerjamo s cveticami. Sčasoma otrok postane mož, mož postane oče in oče postane ded. Občutek ljubezni pa ostane nespremenjen. Je resničen in večni. Celó živali pomagajo drugim, človek pa tega ne počne. Krava se hrani s travo in daje mleko. Človek pa je deležen svetega mleka in se vdaja nespodobnim dejanjem. Duh požrtvovalnosti, ki ga zasledimo celo pri kravi, bi zaman iskali pri današnjem človeku. Kakšna je korist vse te izobrazbe, če človek ne more opustiti svojih slabih lastnosti? Vsa posvetna izobrazba vodi človeka le v plitko dokazovanje, ne pa k popolni modrosti. Ne morem vam pomagati, da bi ubežali primežu smrti. »Pridobite si znanje, ki vas bo naredilo nesmrtno!« (Pesem v teluščini.) Izobrazba nas bi morala usposobiti, da bi znali gojiti božanske lastnosti. Posvetna izobrazba je negativna, duhovna izobrazba pa pozitivna. Kakšno korist imamo od žarnice, če ni elektrike? Posvetno znanje je kot žarnica in duhovno znanje je kot elektrika. Oba sta pomembna za napredek človeka in sveta. Svoje znanje izkoristite na pravilen način. Starši bi morali dejavno sodelovati pri vzgoji in izobraževanju svojih otrok. Nikoli si ne želite, da bi vaš sin postal imenitnej. Rajši molite, da bi postal dober človek. Učenci bi morali imeti Bharatov značaj.⁷

Dobrota in imenitnost

Kdor prebira svete spise Ramajano, Bhagavato in Mahabharato, razume slabe vplive želja, jeze in

pohlepa. V Ramajani Rama simbolizira dobroto, Ravana pa imenitnost. Čeprav sta bila Rama in Ravana enako podkovan v vseh vrstah znanja, Ravana ni mogel pravilno izkoristiti svojega znanja, ker ni obvladal svojih čutil. Rama pa se je izuril v obvladovanju svojih čutil in žrtvoval vse za resnico. Ramajana je znana kot zgodba o Rami (Ramačaritra), medtem ko je zgodba o Ravani znana kot zgodba o poželenju (Kamačaritra).

Bhagavata govori o posledicah, s katerimi se mora soočiti kdor je žrtev jeze. Hiranjakša in Hiranjakasipu sta bila obdarjena z vsemi močmi, nazadnje pa sta umrla zaradi svoje jeze do Boga. Hiranjakasipu je bil velik znanstvenik. Danes človek lahko potuje do Lune, Hiranjakasipu pa je lahko dosegel zvezde. Vendar, uničila ga je lastna jeza.

V Mahabharati, Durjodhana in Dusasana simbolizirata pohlep, ki je negativna sila. Po drugi strani pa Pandave simbolizirajo pozitivno silo. V vseh okoliščinah so vztrajali pri pravilnem delovanju (dharmi). Podobno v Bhagavati, Hiranjakasipu simbolizira negativno moč, njegov sin Prahlada pa pozitivno. Kamorkoli pogledate, vidite, kako eno ob drugem obstajata pozitivno in negativno, dobro in slabo. Sprejmite dobro in opustite slabo in si pridobite dobro ime.

Način in sredstva

Učitelji! Tri dni ste že udeleženci na seminarju o starševstvu. Vsi imate plemenite zamisli. Razmislite, kako jih boste uresničili. Zavedajte se, da je pomemben značaj in ne denar.

Študentje! Želim, da postanete vzorni voditelji. Izkoristite svojo izobrazbo za služenje revnim. Nudite brezplačen pouk revnim otrokom, delite z njimi svoje učbenike. Le tako se bo razvilo bratstvo med ljudmi in se bodo ljudje zavedli očetovstva Boga.

Kot sem že prej omenil, ima beseda educare dva vidika: eden je zunanji in drugi je notranji. Bog je notranji prebivalec. Vse, kar izvira iz srca, je božansko. Zato dopustite, da vaše misli, besede in dejanja izvirajo iz srca. Delajte dobro, bodite dobri in vidite dobro. To je pot do Boga.

Sprejmite oboje, radost in bolečino, kot Božje darilo. Če želite pozdraviti malarijo, morate vzeti grenko zdravilo. Podobno se je najprej treba soočiti s težavami, da najdemo srečo. Zato sem dejal, da je zadovoljstvo presledek med dvema bolečinama. Luč nima vrednosti, če ni teme. Podobno tudi radost nima vrednosti brez bolečine.

Študentje! Služite družbi, kolikor je le mogoče. Seveda se morate zaposliti in zaslužiti za preživetje. Ne bodite pa lačni denarja. Bodite zadovoljni s tem, kar dobite. Aleksander Veliki je zavojeval mnoge dežele in zaplenil veliko bogastva. Ko se je približal njegov konec, je doumel, da ne more vzeti s seboj niti beliča. Od svojih ministrov je zahteval, da ga na njegovi zadnji poti nesejo z rokami, dvignjenimi nad glavo, da bi ljudje razumeli, da celo tako mogočen vladar, kot je bil Aleksander, zapušča svet praznih rok. Vsak mora zapustiti ta svet praznih rok. Celo milijonar uživa le hrano, ne more se hraniti z zlatom. Bodite torej zadovoljni z osnovnimi dobrinami, s hrano, obleko in streho nad glavo. Bodite vestni na delovnem mestu in služite v prostem času. Gojite vero v Boga. Če ne boste verovali v Boga, se ne boste bali greha. Postali boste demon. Torej, bojte se greha! Ljubezen do Boga je zelo pomembna. Strah pred grehom in ljubezen do Boga vam zagotavljata, da vaši naporji ne bodo zaman. Vsako dobro delo naj bo za vas Božje delo.

Utelesenja ljubezni!

Nehajte hrepeneti po odhodu v tujino po zaključku vašega študija. Služite svoji domovini. Gospod Rama je dejal: »Mati in domovina sta pomembnejši od nebes.« Zato, delajte za domovino in služite revnim. Najboljša pot do Boga je ljubiti vse in služiti vsem. Služite le takrat, ko je to potrebno. Rojeni ste zato, da bi izkusili ljubezen. Vaše življenje je polno ljubezni. Toda vi načela ljubezni niste sposobni razumeti. Na tem svetu ni nič večjega od ljubezni. Ljubezen je Bog. Bog je ljubezen. Zato živite v ljubezni.

Bhagavan je svoj govor zaključil s badžanomom: Bhava bhaja harana in

Satjam gnjanam anantam brahma.

BOŽJA VSEPRISOTNOST IN SOCUTJE

Nekoč je nek modrec kralju in njegovim podanikom pojasnjeval duhovni nauk.

Pripovedoval je zgodbo o slonu Gadžendri, ki je stopil v čeljust orjaškega krokodila.

Gospod je slišal njegov obupani klic in je pohitel k njem iz raja brez orožja ali kakršnegakoli znamenja.

Nenadoma ga je kralj prekinil in vprašal: »Učitelj, povej mi, kako daleč je božji raj?« Modrec se je zmedel, saj ni poznal odgovora.

Na to vprašanje niso znali odgovoriti niti drugi modreci na kraljevem dvoru. Nakar se je oglasil služabnik, ki je stal za kraljem in ga hladil. Spoštljivo je prosil za besedo.

Modrec je bil presenečen nad tolikšno predrznostjo, ampak kralj mu je dal besedo.

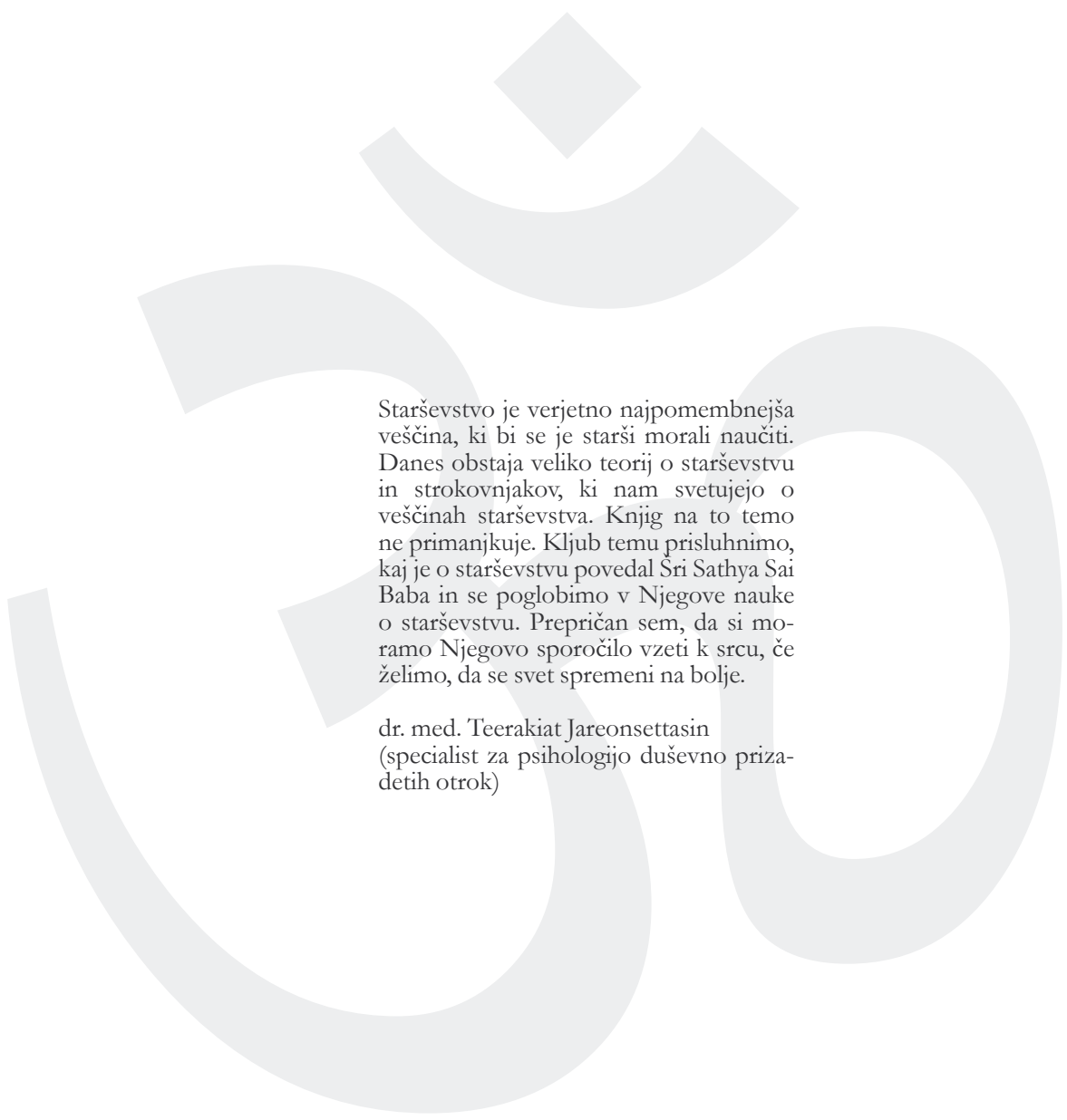
»Vaše veličanstvo!« je rekel služabnik. »Raj je bil oddaljen prav toliko, do koder je segel klic slona.«

Ko slednik izrazi bolečino svojega srca z krikom, ječanjem ali vzdihom, je Bog oddaljen prav toliko, do koder se razlega klic slednika.

Prihitel bo na pomoč. Božje uho je zmeraj pripravljeno uslišati klic Njegovih otrok.

Njegovo prebivališče je v dosegu vsakega hrepenečega klica in vsakega užaloščenega srca. Nepismeni služabnik se je zavedal Božje vse prisotnosti in sočutja.

STARŠEVSTVO

Starševstvo je verjetno najpomembnejša veščina, ki bi se je starši morali naučiti. Danes obstaja veliko teorij o starševstvu in strokovnjakov, ki nam svetujejo o veščinah starševstva. Knjig na to temo ne primanjkuje. Kljub temu prisluhnilimo, kaj je o starševstvu povedal Šri Sathya Sai Baba in se poglobimo v Njegove nauke o starševstvu. Prepričan sem, da si moramo Njegovo sporočilo vzeti k srcu, če želimo, da se svet spremeni na bolje.

dr. med. Teerakiat Jareonsettasin
(specialist za psihologijo duševno prizadetih otrok)

Zgodnja leta življenja so najbolj odločilna, zato si morata oče in mati deliti odgovornost za pravilno vzgojo. Veščine, naravnost, predsodki in čustva, ki ustvarjajo ali kvarijo prihodnost otroka, se v teh odločilnih letih vgradijo v temelj njegovega značaja. Starši nimajo poglobljenega znanja o svoji kulturi in ne verjamejo v njene vrednote. Ne držijo se nobene duhovne vaje in nimajo duševnega miru. Otroci pa morajo odrasčati v vzdušju spoštovanja, predanosti, medsebojnega služenja in sodelovanja. Učiti jih je treba spoštljivega odnosa do staršev, učiteljev in starejših. Najbolj morajo spoštovati starše, nato učitelje, tovariša pri igri in vrstnike ter na koncu voditelje, katerim je zvestih na milijone ljudi.

Učitelji niso edini graditelji prihodnosti države, zato za tip učencev, ki nam trenutno povzročajo skrbi, ne bi smeli kriviti le njih. Celo učenci nižjih razredov posegajo po alkoholu in drogah. Starši jim tega ne branijo in tudi sami jim niso dober zgled. Če starši »poračunavajo z besedami«, otroci poračunavajo s pestmi. Namesto da bi jih nadzirali, otrokom dajejo vso svobodo in so zato krivi za tri četrtine njihovega slabega vedenja. Za razcvet človeške osebnosti je bistvenega pomena družina. Kako naj nebogljen otrok raste, se uči, govori in hodi, če nima doma? Glavna naloga staršev je izoblikovati značaj otroka.

Vplivi med nosečnostjo

V preteklosti so nosečnice brale ali poslušale svete pripovedi, ki so njihov um in srce napolnile s čistimi, svetimi mislimi in čustvi ter tako v zarodku ustvarile najčistejše vibracije. Danes pa si nosečnice raje ogledajo tudi po tri filme na dan. Zato so njihovi otroci nagnjeni k temu, da postanejo »otroci televizije« z vsemi nizkotnimi in prostaškimi nagnjenji. Naj vam povem o dogodku iz Mahabharate. Ko je bila njegova žena Subhadra noseča, ji je Ardžuna pričel pripovedovati o vojskovanju in zapleteni vrsti vojaške formacije. Ni se zavedal, da je bil otrok pod ženinim srcem bodoči junak Abhimandžu. Takrat je vstopil

Krišna in ga opozoril, da njegove besede vplivajo na otroka, ki ga nosi Subhadra.

Kaj pa se dogaja danes? Nosečnice hodijo v kino, gledajo televizijo in spremljajo ostale škodljive medije, ki ne prikazujejo nič drugega kot zločine in spolnost. Rezultat tega je, da se rojevajo otroci z nezaželenimi nagnjenji.

Kar je Krišna dejal Ardžuni je v preteklosti mogoče veljalo za nepomembno. Toda danes znanstveniki na Zahodu spoznavajo, da so njegove besede iz Mahabharate resnične. Na Zavodu za zdravje otrok in razvoj človeka pri Univerzi v državi Karolina v ZDA izvajajo poskuse o dejavnostih, ki vplivajo na razvoj otrok. Ugleden znanstvenik te ustanove Anthony Casper, je po vrsti poskusov ugotovil, da je imel Krišna prav čeprav naš slabo razviti um ne more popolnoma razumeti nedoumljive resnice, ki se skriva za Krišnovo trditvijo. Casperjevi poskusi so pokazali, da so na novorojenega otroka med nosečnostjo vplivali hrana, ki jo je njegova mati uživala, njene misli in besede, ki jih je poslušala.

Vpliv staršev

Vpliv staršev na otrokov um je zelo pomemben. Je pravzaprav glavni in prevladujoč vpliv na njegove osebnostne in vedenjske vzorce. Danes otroci odrasčajo v okolju, ki je »onesnaženo« s pokvarjenostjo, nemirom in nečimrnostjo, kajti ljudi je očarala plehka materialna kultura, ki prihaja predvsem z Zahoda. V starosti od treh do petih let na otroka znatno vpliva njegovo okolje. Če je oče pijanec, hazarder in goljuf, njegovega sina ne more ozdraviti noben učbenik o etiki. Devetdeset odstotkov krivde za slabo vedenje in slab značaj otrok leži na ramenih staršev, saj jim preveč nespametno izkazujejo naklonjenost ter jim brez pomisleka dajejo svobodo. Namesto da bi starši otrokovo neprimerno vedenje izboljšali, ga pogosto še spodbujajo.

Da bi v um mladih vcepili pomen molitve, ponižnosti ter ljubečega služenja drugim, mora biti njihova prva šola dom, kjer odrasčajo. Otroci bi morali starše opazovati

pri bogoslužju pred oltarjem, pri meditaciji v tišini, odpuščanju tujih napak in sočustvovanju s trpečimi. Ne bi jih smeli videti zaskrbljene, nemočne, nezadovoljne in obupane, kot da ne bi imeli Boga, ki jim je v oporo in kot da so brez notranjih rezerv moči in poguma, na katere se lahko zanesejo.

Obnašanje staršev

Starši brezglavo ljubijo svoje otroke in ne vedo, kako naj izboljšajo njihovo obnašanje, saj živijo na graje vreden način in imajo številne razvade, zato jih sami niso sposobni voditi. Doma kadijo, kartajo, kockajo, pijančujejo, se prepirajo, v otrokovi prisotnosti lažejo, opravljajo, se bahajo in žalijo. Kako naj torej svoje otroke usmerijo na pravo pot?

V prisotnosti otrok starši ne smejo iskati tujih napak in pred otroškim nežnim umom ne smejo kazati sovraštva in zavisti do drugih. Tudi prepirati se ne bi smeli pred njimi. Z otroci bi morali biti strogi glede obnašanja in ravnanja.

Matere dajejo otrokom popolno svobodo, toda morale bi krotiti njihove slabe namere ter spodbujati njihovo spoštljivost do starejših v družini. V prisotnosti otrok bi morale paziti na svoje obnašanje, kajti mladi se veliko naučijo s posnemanjem. Dom mora prežemati duh razumevanja in sočutja.

Vloga matere

Materino naročje je šola vsakega človeka. Mati je najpomembnejša oseba v življenju vsakogar, saj oblikuje otrokovo prihodnost.

V starosti od dveh do petih let se otrok zgleduje po materi, zato mora biti njeno obnašanje temu primerno. V starodavnih časih so se otroci hranili z materinim mlekom in so zato zrasli v dobre posameznike. Danes pa otroke hranijo z industrijsko predelanim mlekom. Posledica tega je, da imajo otroci »predelano« duševnost. Mati je tista, ki pestuje otroka, ga hrani, uči jesti, izgovarjati smiselne zvoke in govoriti. Zato je mati najpomembnejši učitelj.

Danes se ženske ženejo za delom še bolj kot moški, toda kakšno korist imajo od zasluženega denarja, če niso zmožne negovati svojih

otrok, kar je njihova prva in sveta dolžnost. Dolžnost matere je najprej poskrbeti za svoje otroke in jih pravilno negovati preden poizkusi skrbeti za druge otroke. Najprej mora svoje otroke vzgojiti v vzorne ljudi.

Seveda se je potrebno preživljati, toda če sta zaposlena mož in žena in sta vedno zdoma, tako kot se to dogaja danes, otroci rastejo v naročju varušek in na plečih služabnikov in se tako učijo njihovega jezika in običajev. Oče in mati postaneta zgolj občasna obiskovalca. Mati, ki je po poklicu učiteljica, odide v šolo in s tem zanemari svojo prirojeno vlogo učiteljice lastnih otrok. To je res žalostno.

Mati se mora že v otrokovi zgodnji mladosti sama lotiti njegove vzgoje in izobraževanja. Če otroka preda služabnikom in varuškam, se bo naučil njihovih življenjskih navad in govora, ko bodo umrli, bo žaloval za njimi in ne za svojo pokojno materjo. Otroku mora mati sama pripravljati hrano, kajti hrana pripravljena z ljubeznijo in postrežena z nasmehom je veliko bolj krepčilna od hrane, ki jo skuha najeta kuharica ter postreže čemer in neposlušen sluga. Nič nimam proti varuškam, saj so delavne in poštene, toda otroci, ki jih vzgojijo, so prikrajšani za najbolj potrebno »gnojilo« za uspešno rast – ljubezen. Prikrajšani so za najbolj zdravilen »vitamin« - ljubezen.

Danes se vse več žensk odloča za sodobno šolanje. Toda večino namesto ideala služenja žene želja po osebnem povečevanju. Želijo si vedno več materialnega udobja, toda kdo naj skrbi za družino, ko se ženejo za napredovanjem v službi? Kaj bo z otroci, katerih mati in oče se preselita v pisarno, da bi služila denar? Na ta način lahko zaslužita več denarja, toda to vodi v še večje bojazni, nemir in neuspeh. Zaposlene ženske ugotavljajo, da ne čutijo prave sreče. Izobražena ženska mora svoje znanje in sposobnosti koristno uporabljati zato, da svoje otroke vzgoji v zdrave, krepостne in disciplinirane domoljube, ki bodo koristni za državo, kulturo in skupnost. Zaslužek ni končni cilj izobraževanja. Ko si matere za-

poslene v pisarnah, prizadevajo zagotoviti udobno življenje, ustvarijo praznino doma.

Naj za vaša domača opravila ne skrbijo kuharji, varuške in služabniki. Na ta način pridobljeni prosti čas ne pomeni duhovnega napredka. Vsa hišna dela opravljajte kot čaščenje Boga. To je bolj koristno kot dolge ure meditacije ali prosti čas, ki ste si ga ustvarile, ker to dragoceno delo opravljajo najeti pomočniki.

Ghandijeva mati Putlibai je verjela v dve načeli, resnico in pravilno delovanje. Zaobljubila se je, da bo zajtrkovala šele, ko zasliši kukavičji glas. Nekega jutra se kukavica ni oglasila, zato Putlibai ni zajtrkovala. Ko je to videl, je mladi Ghandi odšel na dvorišče, zakukal kot kukavica ter materi povedal, da sedaj lahko zajtrkuje. Putlibai je takoj spregledala sinovo ukano in njegovo dejanje jo je hudo razžalostilo. Pomislila je: »Kakšna grešnica sem, da se mi je rodil takšen sin!« Ker ni mogla nositi bremena svoje žalosti, je sinu primazala klofuto in odšla v hišo. Takrat si je Ghandi prisegel: »Nikoli več ne smem lagati. Kakšno bi bilo moje življenje, če bi materi povzročil tolikšno žalost? V deželi, kjer je za vsakogar predpisano, da mora svoje starše spoštovati kot Boga, sem lastno mater razžalostil s prevaro.« Tistega dne se je odločil, da bo vedno govoril le resnico in da ne bo nikoli lagal.

Tedanje matere so bile zelo pobožne ženske plemenitega značaja. Ker so bile krepостne, so bile zgled svojim otrokom. Le tako plemenitim materam so se rodili sinovi s plemenitim značajem.

Vloga očeta

Zgodnja otroška leta so najbolj odločilna, zato si morata oče in mati deliti odgovornost za pravilno vzgojo. Otrok bi moral prvih pet let svojega življenja rasti z materjo. Ko pa deček dopolni pet let, prevzame to nalogo oče. Oče ga mora spodbujati predvsem z lastnim zgledom in ne toliko s poučevanjem.

Kaznovanje otrok

Danes so matere odgovorne tako za ustrezno kot neustrezno obnašanje svojih otrok. Za mater je velika sramota priznati: »Sin se

ne zmeni za moje besede.« Če bi ga že od začetka vzgajala pravilno, se ne bi tako obnašal. Buča, ki raste zvita kot kača, lahko raste ravno le, če nanjo dovolj zgodaj privežemo kamen. Podobno je treba že v otroštvu na fanta obesiti »kamen« discipline in predanosti. Otroški um je nedolžen, nežen in čist. Pokvari se šele pod vplivom filmov, ki vzbujajo čutnost in nepristnost odraslih ter razkazujejo blišč in čar slave. Zato morajo starši in šola poskrbeti za »kamen« discipline, kakor to storijo z ukrivljeno bučo, če želijo, da raste ravno. Prav gotovo ste že videli vrtove, kjer takšne buče rastejo na privzdignjenih palicah. Ko buča začne rasti, nanjo vrtnar obesi majhen kamen. Zaradi njegove teže bo buča rasla ravno. Ko postane večja, vrtnar uporabi težji kamen. Podobno je treba storiti tudi z otrokom, če želimo, da bo pošten, neomajen in močan. Zato mora biti disciplina, ki jo želimo uveljaviti, vedno večja in večja, primerna otrokovi starosti.

Kamen ne sme biti pretežak, vedno in v vsakem primeru se izogibajte skrajnosti. Disciplina je znamenje razumnega načina življenja.

Kadar morate otroka ošteti zaradi slabega vedenja ali prestopka, ne planite in ga ne ustrahujte s kričanjem. Raje se z njim pogovorite: »Ali ne bi bil tudi ti prizadet, če bi ti to storil kdo drug, tujec? Vzel nekaj tvojega ali te udaril? Če ne želiš, da bi ti drugi škodovali, jim tudi ti ne smeš škodovati.« Otrok bo hitro razumel in mu bo žal, zato se bo odločil, da tega dejanja ali besede ne bo več ponovil.

Potrebno mu je pomagati, da se navadi vstajati zgodaj, še pred sončnim vzhodom. Nato naj moli, se oprha ali okopa, zajtrkuje, naredi domačo nalogo in odide v šolo. Biti mora dober učenec, sposoben ohranjati zdrave in pravilne navade. Na žalost pa danes niti starši ne vs-tanejo pred deveto uro zjutraj, ker ponočujejo do poznih ur, saj hodijo v kino in gledajo nespodobne filme ali pa tratijo čas v nočnih klubih. Nekateri starši so na to celo ponosni, saj takšen način življenja velja za znak omikanosti.

Veliko staršev vzdržuje in razvaja svoje otroke, nato pa jih v imenu

svobode prepustijo njihovim prijateljem in nasladam. Ne glede na to, kakšne vtise puščajo filmi na njihovem nežnem umu, jih peljejo v kino. Zabavajo njihove prijatelje, ne da bi poizvedeli iz kakšnega okolja prihajajo in kakšne navade imajo. S svojo neumestno naklonjenostjo povzročijo, da otroci zaidejo na napačno pot.

Če starši vedno ugodijo otrokom in jim dajo zahtevani denar, kupujejo obleke, podarijo avto ali motor, da se lahko odpeljejo kamorkoli želijo in jim dovolijo, da se vdajajo vsem svojim razvadam, jih vodijo v propad. Otroci bogatih staršev so ponavadi nagnjeni k potratnosti in tako razkrivajo svoj ego in nečimrnost. Starši jih razvajajo, saj jim dajejo več denarja, kot ga potrebujejo. Otroci revnih staršev imajo ob tem občutek manjvrednosti in v njih raste zavist do bogatih sošolcev.

Če starši otrokom dovolijo, da gledajo televizijo od šestih do desetih zvečer, bodo pozabili vse, kar so se ta dan naučili v šoli ali na fakulteti.

Vztrajajte pri zmernem prehranjevanju in igri. Skrbite, da ima otrok uravnovešene prehranjevalne navade. Omejite količino in kvaliteto hrane, kot tudi število in čas obrokov. Otroci bi se morali zabavati v družbi pravičnih in bogaboječih ter na spodoben in navdihujoč način. Ne bi smeli uživati v bolečini drugih. Starši ne bi smeli dovoliti, da otroci trpijo telesne ali duševne bolečine. Naučite jih, da ničesar ne smejo prejeti zastonj in da si morajo stvari, ki si jih želijo, prislužiti s trdim delom.

Ljubezen in disciplina

Starši bi svojim otrokom morali dati oboje – ljubezen in disciplino, toda danes jih obsipajo s pretirano naklonjenostjo, ki pa sama po sebi ni dovolj. Otroke bi morali tudi nadzorovati, pri tem morata biti prisotni ljubezen in disciplina. Ljubezen je koristna šele, ko je prisoten tudi nadzor. Čeprav je ljubezen v svojem bistvu blaga in sočutna, se v določenih situacijah izraža kot strogost, ker je potrebno včasih iz ljubezni tudi kaznovati. Tudi ostre besede in kazni so povezane z ljubeznijo. Kadarkoli otroci hote

ali nehote zaidejo na stranpot, bi jih starši morali nemudoma kaznovati za njihove napake in jih na ta način preusmeriti na pravo pot. Obsodite njihovo slabo vedenje in pohvalite dobro takoj, ko ju opazite.

Nekateri svetujejo, da je otroku treba dati popolno svobodo, naj odrašča, kakor je njemu všeč. Po tej teoriji starši otrok ne smejo zavirajo ali nadzirati. To zagotovo povzroči, da otrok postane nebrzdán, odvečen in v nadlego družbi. Takšna nezrela in neresna vzgoja povsem uniči otrokov razvoj. Zaradi neumestne naklonjenosti najbolj razvajeni otroci na žalost prihajajo prav iz družin izobražene elite in funkcionarjev, ki imajo moč in oblast. Učitelj lahko otrokom poda znanje, toda starši jih morajo oskrbeti s strogim nadzorom nad čutili in obnašanjem.

Če naredi napako otrok, ki ga je mati zelo skrbno vzgojila, ga bo leta kaznovala z zausnico. Ko vidimo kaj takšnega, si mislimo, da je mati, ki ga je vzgojila s tolikšno skrbjo, ljubeznijo in nežnostjo, kruta, ker ga tepe. Toda mati to v resnici stori z ljubeznijo.

Bodite dober zgled

Otrok se prvič sreča z družbeno sprejemljivim obnašanjem pri svoji materi in očetu, ki ju posnema.

Ne bodite slab zgled svojim otrokom. Če ste resnicoljubni, se ne odzivajte na izzivanje in ste v stikih z drugimi vedno polni ljubezni, bodo tudi vaši otroci odrasli v Resnici, Pravičnosti, Miru in Ljubezni. Če vas nekdo pokliče po telefonu, vi pa sinu naročite, naj mu odgovori, da niste doma, sejete strupeno seme, ki bo zraslo v veliko drevo.

Naj vam povem zgodbo o nevarnosti takšnih navidezno nepretečih začetkov. Nekoč se je mati odpravila na trg. Sina si je posadila na ramena. Mimo nje je prišla ženska, ki je na glavi nosila košaro s sadjem. Otrok je iz košare vzel banana in jo začel jesti. Mati je to opazila in ko ji je sin povedal, da je banana spretno izmaknil iz košare mimoidoče prodajalke sadja, ga je pohvalila, da je prebrisan. Zato se je otrok lotil drobnih kraj in žeparjenja,

kasneje pa tudi vlomov in ropov. Nekoč je med ropom zagrešil tudi umor. Ko so ga ujeli in zaprli v ječo, si je zaželel še zadnjič videti mater preden ga obesijo. Predenj so pripeljali njegovo obupano mati, ki je tarnala, jokala in stokala nad sinovo usodo. Sin jo je zaprosil, naj stopi bliže. Nenadoma jo je začel daviti. Stražniki so ju ločili in sin je dejal: »Zasluži si kazni, saj je ona kriva za mojo pogubo. Če bi me oštela, ko sem kot dveletni otrok ukradel banana, namesto da me je pohvalila, ne bi zašel na grešna pota.«

Starši dajejo slab zgled, saj govorijo neresnico, obrekujejo, kockajo, pijančujejo, so nasilni, krivični, zasvojeni z nočnimi klubi, filmi in popivanjem in ko se po polnoči vrnejo domov se za nameček še prepirajo. Zato se morajo zavoljo otrok poboljšati. Zgled je koristnejši od učenja.

Otroka učite duhovnosti

Ne mislite, da otrok ničesar ne ve in da ga lahko na kakršen koli način zamotite. Raje prepoznajte njegove skrite potenciale in uporabite metode, na katere vas sam opozori ali jih celo predlaga. Pripovedujte mu zgodbe iz svetih spisov vseh religij, da bo spoznal, da so svetniki in preroki vseh dežel enako dobri in plemeniti. Naj spozna, da je molitev univerzalna, da doseže istega Boga ne glede na to, v katerem jeziku moli in s katerim imenom ga kliče. Otrok mora rasti z zavestjo o pomenu bratstva med ljudmi in očetovstva Boga. Vera v človeka obsega tudi vero v Boga. Vera v Boga rodi vero v človeka.

Nekateri starši se celo jezijo, ker njihovi otroci berejo duhovne knjige, se udeležujejo bogoslužja in tiho sedijo nekaj minut v meditaciji v strahospoštovanju, ki ga Stvarstvo vzbuja v njih. Če otroci pokažejo vsaj malo zanimanja za duhovni napredek in učenje, jih morajo starši pri tem spodbujati.

Prevedla: Tatjana

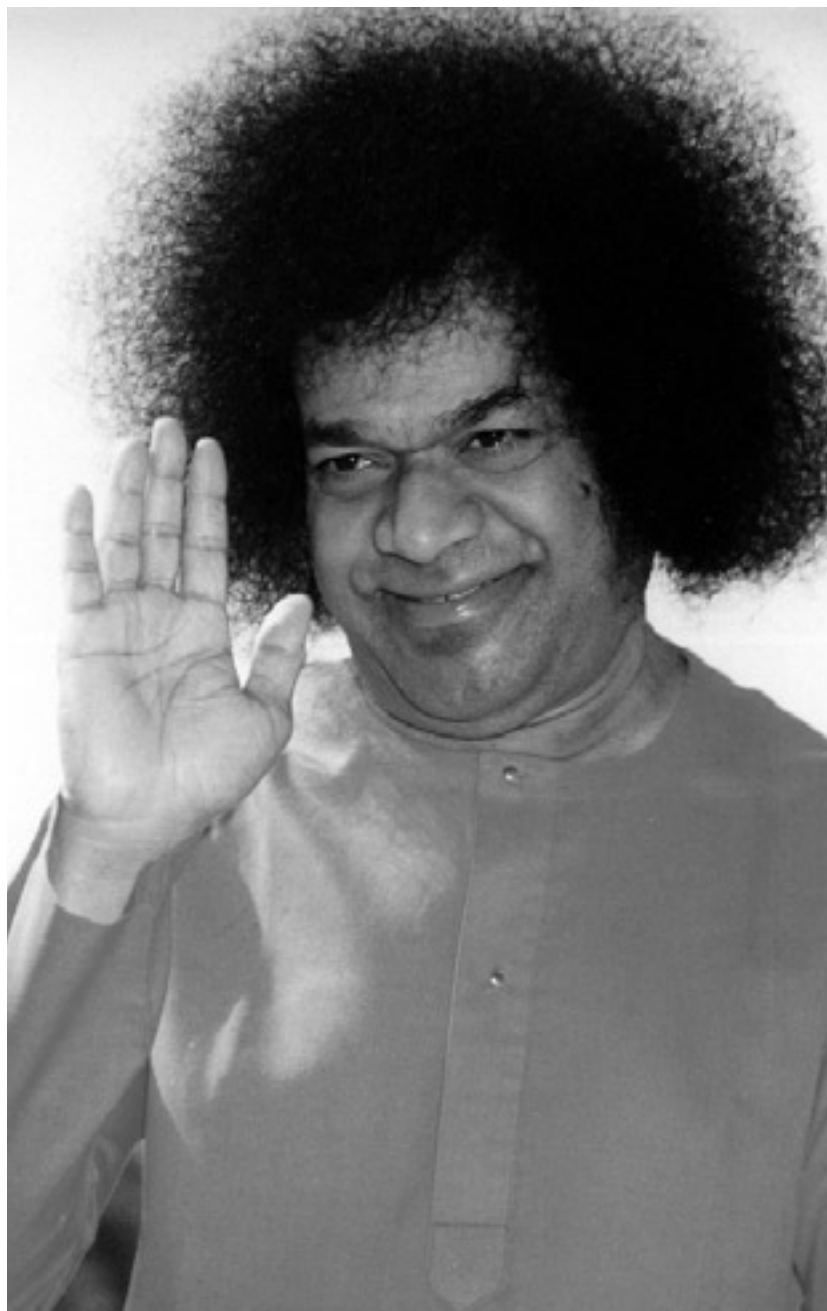

Molitev za starše

O, Nebeški oče in mati, naj bom boljši roditelj. Nauči me razumeti svoje otroke, jih potrpežljivo poslušati in jim prijazno odgovoriti na vsa vprašanja. Prepreči mi, da bi jih oviral ali jim nasprotoval. Naj bom do njih tako prijazen kot bi rad, da bodo oni do mene. Ne dopusti mi, da bi se kdaj posmehoval njihovim napakam ali jih sramotil in jih zaničeval, ko me ne bodo zadovoljili. Naj jih nikoli ne kaznujem zaradi lastnega sebičnega zadovoljstva ali pa zato, da bi jim pokazal svojo moč. Naj jih ne spodbujam k laži in kraji. Vodi me ves čas, naj moje besede in dejanja kažejo, da poštenje prinaša srečo. Prosim Te, preženi nizkotnost iz mene. Kadar izgubim nadzor nad seboj, mi pomagaj držati jezik za zobmi. Naj se zavedam, da so moji otroci še otroci in da ne smem pričakovati, da lahko presojujejo kot odrasli. Naj jih ne oropam možnosti, da se sami odločajo. Blagoslovi me z veličino, da bom izpolnil vsa njihova pričakovanja in s pogumom, da jim bom odrekel tisto, za kar vem, da bi jim škodilo. Naredi me pravičnega, poštenega in prijaznega. Naj bom vreden ljubezni, spoštovanja in posnemanja svojih otrok.

Molitev za učitelje

Svoje učence želim naučiti, kako naj živijo svoje življenje, kako naj se soočijo z njegovimi bitkami in kako naj postanejo še boljši. Ne samo lekcije v knjigi ali kako teče reka, temveč kako izbrati pravo pot, kamorkoli že greš. Da bi razumeli večno resnico, znali razločevati med dobrim in slabim in izkušili vso lepoto cveta in pesmi. Če pomagam svetu rasti v modrosti in milosti, se počutim, kot da

sem zmagal in pravilno odigral svojo vlogo. Zato te prosim za vodstvo, Bog, naj sooblikujem značaj mojih učencev, si pridobim njihovo zaupanje in jim pomagam do notranje sreče.

Molitev za otroke

Ljubi Gospod! Sem nežna rastlina v Tvojem vrtu! Naj rastem pokončno in visoko, naj bom močan in trden. Daj mi svežino Tvoje ljubezni in

hrani me s svojo milostjo! Naj govorim sladko in naj moje oči povsod vidijo Tvojo lepoto. Uči me svoje ime, svojo pesem, o svoji slavi, čvrsto me drži in vedno me vodi.

Delavnice izobraževanja v duhu človeških vrednot (13-15 let)

Ko mi je Ljubica predlagala, da bi opisala nekaj izkušenj, dogodkov iz naših delavnic, se mi je zazdelo, da ni kaj povedati. Le kaj naj delim z vami, če se le pogovarjamo, malce beremo, pojemo, se igramo – saj se le malce zabavamo? A ker je bila vztrajna, sem ji obljubila, da bom premislila. Torej...

Srečujemo se približno vsak drugi torek, od 17.00 do 19.30. V skupini so trenutno štirje najstniki: Katja, Nika, Miša in David. Majhna skupina ima svoje dobre in tudi malo manj dobre strani. Lažje se organiziramo in tudi s prevozom ni težav, če se kam odpravimo. Nekatere igre in dejavnosti, tudi diskusija, pa zahtevajo večje število članov, da resnično zaživijo. Dano situacijo pač sprejemamo in poskušamo iz nje narediti najboljše kar zmoremo; to pa z veseljem počnemo.

Letos smo se veliko pogovarjali o DOBRI HRANI. Ali je hrana le tisto, kar okušamo in zaužijemo? Anthony de Mello v eni izmed svojih knjig lepo opredeli zdravo, dobro hrano: »Hranite se z zdravo, dobro zdravo hrano. Ne govorim namreč o dejanski hrani, govorim o sončnih zahodih, o naravi, o dobrem filmu, dobri knjigi, delu, v katerem uživate, dobri družbi. Tako, upam, se boste odvadili svoje zasvojenosti z onimi drugimi čustvi.

Kakšni občutki vas prevzamejo, ko ste v stiku z naravo ali kadar ste zatopljeni v delo, ki ga imate radi? Ali takrat, ko se resnično pogovarjate z nekom, čigar družbo uživate v odprtosti in zaupnosti, ne da bi se ga otepali? Kakšna čustva vas prevzemajo? Primerjajte ta čustva s čustvi, ki jih imate, kadar

Če se, ste mrtvi. Zgubili ste svojo dušo. Hranite se raje z drugimi bolj hranljivimi snovmi. Doživeli boste preobrazbo.«

Z mladimi smo ugotovili, da se hranimo z vsem, čemur so izpostavljena naša čutila. Toliko čudenja in tudi malce nejevoljnosti, ko smo ugotovili,

zmagate v prepiru ali kadar zmagate na tekmi ali ko postanete popularni ali ko vam vsi ploskajo. Ta zadnja čustva imenujem svetna čustva, ona prva pa imenujem duhovna čustva. Mnogi si pridobijo svet in izgubijo svoje duše. Mnogo ljudi živi prazno, brezdušno življenje, ker se hvalijo s popularnostjo, priznanjem, hvalo, z »jaz sem v redu, ti si v redu«, z glej me, strezi mi, podpiraj me, ceni me, s tem, da so šefi, da imajo moč, da zmagajo v tekmih. Ali se vi hranite s tem?

da se vsak agresiven film vtisne v naše nezavedno, da ni pomembno le besedilo pesmi, temveč tudi iskrenost in značaj izvajalcev... Pravo odkritje je bilo, ko smo pogledali nekaj dokazov, kako misli vplivajo na ustvarjanje strukture vodnih kapljic in kristalov. Potem pa smo se še sami spomnili nekaj modrosti iz vsakdanjega življenja, na primer, da rože bolje uspevajo, če se pogovarjamo z njimi in jih imamo radi.

Na dvodnevni delavnici »Iz srca

za srce«, ki sva jo v začetku marca z Ireno pripravili za starše in vse ljubitelje otrok, je pod taktirko glasbenika Marka nastala prekrasna pesem z naslovom »Hrana«, ki povzame vsa naša razmišljanja:

Od kod prihaja vse?
Kdo ve, kdo to ve?
Mogoče ti, mogoče jaz,
mogoče mi vsi.

Hrana niso le žita, oreščki, riž in zelenjava.
Hrana ni le sadje, sokovi in sladice.
Hrana ni samo iz Zemlje,
matere narave.
Hrana je vse, kar obdaja nas.

Le ljubezen prava hrana je,
je tisto, kar zapolni vse.
Le ljubezen prava hrana je,
je tisto, kar nahrani me.

Vse kar vidim zame hrana je,
vse kar slišim zame hrana je,
vse kar vonjam zame hrana je,
vse kar čutim vame vtisne se.

Zato pomembno je,
kako hranim se.
Prisluhni temu kar vzpodbuja te
in opravljaj dobra dela le.

Vedno izbiraj dobro družbo,
kjer naravi hvaležnost poudarja se.
Mati narava res razdaja se
zato nikdar pozabi ne:

da ljubezen prava hrana je,
je tisto, kar zapolni vse.
Da ljubezen prava hrana je,
je tisto, kar nahrani me.

Ljubezen,
me nahrani le.
Ljubezen,
me nahrani le.
Ljubezen,
me nahrani le.

Ko smo se pripravljali na predstavo za starše, smo se odločili, da bomo z njimi delili spoznanje, da je zelo pomembno, kako se hranimo. A kako bomo to izvedli? »Nič jim ne bomo pripovedovali o tem, naj še sami malo razmišljajo...« in smo jim pripravili nalogo. Skoraj

bi me starši pogosteje gledali in bi bolj skrbeli zame. Veliko bolj pozorno bi me poslušali. Ko bi jaz govoril, bi rekli drugim, naj umolknejo. Nikoli mi ne bi ukazali, naj grem v svojo sobo ali posteljo sredi najzanimivejše igre ali česa podobnega, kakor tudi oni

kot v šoli smo jih spraševali, kaj je dobra hrana za ušesa, nos, usta, oči in kožo. Ne vemo, ali so bili tako presenečeni, ker so morali sodelovati, ali jim je bilo le nerodno, a zdelo se je, da otroci, ki obiskujejo delavnice po vodstvom Irene, vedo več kot starši.

Mogoče bi morali starši otroke večkrat vprašati, kaj počnemo. Skozi igro in zabavo spoznavamo mnoge koncepte, ki so nam vsem blizu, le da ob vsakdanjih problemih pozabimo misliti nanje. Spomnim se krasne zgodbe, ki smo jo brali na enem izmed naših srečanj.

Učitelj je dal učencem za nalogo spis z naslovom: »Kateri predmet v hiši bi najraje bil in zakaj?« Eden najbistrejših učencev v razredu je napisal takole: »Najraje bi bil televizor. Zakaj? Če bi bil televizor,

ne gredo v posteljo, dokler traja televizijski program.«

Nekoč sem jih prosila, naj ocenijo, koliko časa na dan oziroma na teden gledajo televizijo: »Ne veliko, popoldne malo, samo včasih, ko nimam kaj početi, kakšno uro, uro in pol...«. Potem smo se lotili sistematičnega in iskrenega izračunavanja. Ugotovili smo, da otroci vsak dan preživijo pred televizorjem približno 4 do 5 ur, čez vikend pa ta številka večinoma še naraste. Hitro so začeli naštevati dobre strani pred televizijo preživetega časa, kot so novice, razgledanost, učenje, užitek. To že drži, a kaj vse bi lahko storili v 30, 40 urah na teden? Adi Smolar v svoji pesmi »Bogvedaj, da bi crknu televizor« hudomušno pogleda resnici v oči:

Kadarkoli naša je družina zbrana,
se razporedimo okrog TV ekrana.

Pet nas je, vsi molče sedimo,
gledamo program, nič ne
govorimo,
se noben na nobenga ne ozira
in zato ne pride do prepira.

Vsi smo v svoje misli zatopljeni,
prav lepo, lepo smo odtujeni.

Bogndaj, da bi crknu televizor,
Bogndaj!

A da ne bomo naštevati le drugih
umetnikov. Povedati vam moram,
da smo v naši sredi odkrili krasnega
umetnika. Nekaj časa mu je uspelo
skrivati svoj talent, potem pa smo
ga zalotili, kako kot za šalo ustvarja
pesmice. To je naš David, razkrili
vam bomo dve njegovi pesmi.

Prva je malce nagajiva:

NEKDO

NEKDO poje pesem, ki je krasna
in to je gotovo Jasna.

NEKDO je pesnik
in to je gotovo Vili Resnik.

NEKDO je pisatelj,
ki je navdušil mojo mater.

NEKDO pa je napisal to pesem,
ki ni preveč resen.

Drugo pesem je David spesnil,
ko smo se pogovarjali o miru.
Kdaj smo mirni oziroma kaj
nas pomirja? Kaj lahko mi kot
posamezniki storimo v času vojne?
A smo res nemočni, se vojne res
odvijajo nekje daleč stran, ali pa
smo z našimi mislimi, obnašanjem
vsi odgovorni zanje?

MIR

Mir se rima na prepir,
a vsak izmed njiju ima svoj izvir.

Miren si, ko meditiraš
in se ne prepiraš.

Mir je kot raj,
prepир je kot strašen kraj.

Zdaj pa vsi se umirimo
in se v tišino popeljimo.

DEJAVNOSTI KRILA IZOBRAŽEVANJE V DUHU ČLOVEŠKIH VREDNOT

Baba je nekoč dejal, da učitelji
človeških vrednot ne potrebujejo
nobene druge duhovne vadbe. Da
bi se lahko vedno znova približali
otrokom, morajo ohraniti
vrednote žive ali kot pravi moj
mentor na Filozofski fakulteti,
je potrebno v vsaki situaciji z
vrednotami komunicirati.

Seminar

Kot starši in ljubitelji otrok
smo na nek način vsi učitelji (in
učenci življenja). Zato sva z Ireno
organizirali dvodnevni seminar –
Iz srca za srce – o Sathya Sai vzgoji
v duhu človeških vrednot (EHV
ali Education in Human Values),
ki je 8. in 9. marca letos potekal v
prostorih Sai centra. Prvi dan smo
se posvetili teoriji in praksi EHV,
drugi dan pa je bil v znamenju
starševstva, saj so starši otrokovi
prvi učitelji.

V začetku prvega dne smo na
kratko pregledali teorijo: kaj
je EHV, zgodovinski razvoj,
prehod na educare in izvajanje
Sathya Sai programa glede na
starost skupine. Preostali čas smo

namenili praktičnemu delu, kjer so
zažarele izkušnje in modrosti vseh
posameznikov. Staršem in ostalim
udeležencem seminarja sva z Ireno
namenili precej težko nalogo.
Postavili sva jih v vlogo učitelja,
ki na določeno (obširno) tematico
izbere metode in tehnike, ki bi jih
lahko uporabili pri delu z otroki.
Česa vse se lahko dotaknemo
pri obravnavi elementa zraka,
varovanja narave, družinskega časa,
zdrave hrane, notranjega učitelja...
Iz vseh zamisli smo naredili skupni
miselni vzorec in prišli do rezultata,
ki nam ga Baba podaja na dlani.
Poznamo pet osnovnih tehnik, s
katerimi lahko učitelj vzbudi te
vrednote v učencu, dejavnosti in
izvirnih načinov njihove izpeljave
pa je nešteto.

MEDITACIJA

Baba pravi: »Um je tisti, ki ustvari
ali uniči človeka. Če je potopljen
v posvetne stvari, zapelje v
suženjstvo, če pa svet sprejme kot
nekaj začasnega, ga ta nenavezanost
osvobodi. Urite svoj um, da se ne
bo čutil navezanega na stvari, ki se
spreminjajo na boljše ali na slabše.
Ne ponujajte mu drobtin posvetne
slave in bogastva.«

Meditacija je disciplina, ki se je ne
da naučiti iz nobene knjige in je ne
more poučevati nobena skupina.
Drugemu lahko pokažemo le
položaj, držo rok ali nog, vratu,
glave in hrbtenice, način ali hitrost
dihanja. Meditacija je notranje
delovanje, pomeni globoko
notranjo umirjenost, čiščenje uma
ter izpolnjevanje s svetlobo, ki jo
oddaja božanska iskra v človeku. Ni
nam potrebno spraševati drugih ali
čakati kakšnega modreca. Prosite
in v sebi boste našli vodnika.

Ko se poglobimo v meditacijo, ne
govorimo o razmišljanju o luči,
temveč o tem, da pozabimo na

telo. To vodi do neposrednega spoznanja, da človek ni telo. Vsak izmed nas je zmožen koncentracije. Um usmerimo k delovanju, ki je zanj primerno, proučimo ga in ga urimo, da se drži dobre družbe, dobrih misli in dobrih dejanj. Sadovi potovanja v lastne globine so zelo bogati. Meditacija otroke umiri in sprošča, razvija koncentracijo in izboljša spomin, ostri razum in razvija intuicijo, otrokom omogoča, da mir in srečo najdejo v sebi, zmanjšuje čustvene napetosti, spodbuja optimizem, pomaga pri sprejemanju samega sebe in krepi samozavest, izboljšuje medsebojne odnose v šoli in doma, agresivni učenci postajajo strpnejši, je »protistrup« za strese modernega življenja, razvija zdravo domišljijo in je odlično orodje za uporabo desne polovice možganov, spodbuja ustvarjalnost, omogoča globlje doživljanje narave, omogoča občutiti enost vsega živega in celotnega okolja, otroci razvijajo pozitivne misli in jih pošiljajo svojim bližnjim in vsem živim bitjem ter izboljša kvaliteto življenja.

ZGODBA

Človeško srce je velika skrivnost:

čeprav hrepeni po sreči, kajti samo v njej lahko najde osvoboditev in veselje, se ljudje na resnico odzivajo najprej s sovražnostjo in strahom. Zato so duhovni učitelji iznašli sredstvo, da bi obšli odpor poslušalcev: zgodbo. Vedeli so, ..., da ljudje navadno nasprotujejo resnici, da pa se je nemogoče upreti zgodbi. ... Če pazljivo poslušš zgodbo, ne boš nikoli več isti, ker se zgodba vtihotapi v tvoje srce in podre pregraje božjega. Tudi če zgodbe bereš le za zabavo, ni zagotovila, da se ne bo sem in tja kakšna zgodba izmuznila skozi obrambo in eksplodirala, ko to najmanj pričakuješ.

Nosi zgodbo v sebi, da boš v trenutkih brezdelja premišljeval o njej. To ji bo dalo priložnost, da bo delovala v tvoji podzavesti in razkrila svoj skriti pomen. Potem boš presenečen ugotovil, kako prihaja k tebi čisto nepričakovano takrat, ko jo potrebuješ za osvetlitev dogodka ali situacije, in ti prinaša spoznanje in notranje ozdravljenje. (Anthony de Mello, Žabja molitev, str. 5)

MOLITEV ALI POZITIVNE MISLI

Tako kot skrbimo za fizično telo,

moramo skrbeti za naše duhovno telo. Tako skrbni smo pri izbiranju hrane, lepotilnih sredstev in (modernih) oblek za naše fizično telo, na čistočo duhovnega Jaza pa pogosto pozabimo. Slednje mora biti oprano v vodi ljubezni in predanosti, oblečeno v melodične pesmi, namenjene Bogu, in nahranjeno s svetimi mislimi. Baba to kratko povzame: »Misli dobro, čuti dobro, delaj dobro in bodi dober.«

Zamislimo si, da so naše misli podobne vodnim kapljam. Ena misel in ena vodna kaplja ne pomenita veliko. Ko misli nenehno ponavljamo, najprej opazimo kapljice na preprogi, nato nastane lužica, nato ribnik in ko se misli kopičijo lahko nastane jezero in nazadnje cel ocean. Kakšen ocean si ustvarjamo? Onesnaženega, zastrupljenega, neprimerneza za plavanje ali kristalno čistega in modrega, ki nas vabi v svoje osvežujoče vode? Misli, ki se jih odločimo misliti, so orodje, s katerimi barvamo platno našega življenja. Prečistiti moramo notranjost uma in odstraniti neuporabne zamisli, šele tako dobimo prostor za nove možnosti. Zavedanje predstavlja prvi korak na poti do zdravljenja in spreminjanja.

PETJE PESMI

Glasba presega vse meje. Ni omejena z jezikom, položajem ali vero, temveč se lahko neposredno dotakne srca tistega, ki jo posluša. Glasba z melodijo, ritmom ali harmonijo spodbudi veliko občutkov in čustev. Sestavljajo jo različni zvoki, vsak izmed njih vsebuje določeno vibracijo. Veliko svetih spisov pripoveduje, da je kreacija nastala z zvokom oziroma vibracijo in celo znanstvena razlaga

pojasnjuje, da se je veselje razvilo z »velikim pokom«.

Glasba je tudi v zgodovini, pri oblikovanju kulture in navad, vedno igrala pomembno vlogo. Že samo s poslušanjem starodavne glasbe določene dežele lahko veliko izvemo o naravi ljudi ter o času v katerem so ljudje živeli. Pomembno mesto ima glasba tudi v vseh svetovnih religijah. S poslušanjem duhovne glasbe je mogoče občutiti duha in naša zavest se dvigne na višjo raven. Baba pravi, da imamo ljudje, rojeni v tem času, veliko srečni. Danes je najpomembnejša duhovna praksa ponavljanje Božjega imena, ne glede na to, kateri religiji pripadamo ali v katerem jeziku govorimo. S petjem duhovnih pesmi opevamo Božjo slavo.

Poleg naravne moči glasbe ter lepote človeškega glasu je pomemben dejavnik tudi predanost. S petjem, ki je prepojeno z ljubeznijo in predanostjo v okolje pošiljamo vibracije, ki čistijo nas same in okolico. Baba pravi: »Atmosfera je danes zelo onesnažena s slabimi mislimi in čustvi. Kadar pojem slavo Bogu se virusi in bacili, ki so v zraku, uničijo. Zrak spet postane čist in zdravilen.«

SKUPNE AKTIVNOSTI

Ljudje smo ustvarjeni za skupnost ter medsebojne odnose. Smo družabna bitja – živimo, se igramo, učimo in delamo v skupinah. V življenju je vse, vključno z ljudmi, odvisno drug od drugega. Večina današnjih problemov v svetu izvira iz pomanjkanja medsebojnega zaupanja in razumevanja. Naučiti se moramo sodelovanja in življenja v skupnosti, v miru in harmoniji. V skupnem delu smo kakor kamenčki, ki se medsebojno brusimo, dokler niso naše površine

gladke in mehke. Ob sodelovanju z drugimi se nam odstirajo novi pogledi, dane so nam možnosti izvirnega reševanja problemov, povezujemo različne izkušnje ter širimo pogled na svet.

Slišim in pozabim.
Vidim in si zapomnim.
Naredim in razumem.

Dan smo zaključili s še eno delavnico na temo zdrave hrane, kjer je vsaka skupina na izbrano metodo dela (meditacija, pozitivne misli...) predstavila svoje zamisli. Rodile so se čudovite ideje, ki sva jih z Ireno s pridom uporabili pri nadaljnjem delu.

Tudi drugi dan je bil namenjen praktičnemu delu. Spraševali smo se, katerih pozitivnih lastnosti se lahko otrok nauči iz partnerskega odnosa, katere naloge lahko prepustimo otrokom, kaj so roparji družinskega časa, kateri so najlepši spomini iz otroštva, kaj zavira oziroma spodbuja komunikacijo, zanimala so nas mnenja o kaznovanju in še mnogo drugega. Ozračje je bilo nabito s pozitivno energijo, ki smo jo zgradili z druženjem in deljenjem najbolj osebnih misli. Mnenja so se tudi kresala in ugotovili smo, da za

življenje ne obstaja formula, temveč se je treba vedno znova spraševati, kaj je najbolje v dani situaciji, kaj je prav ali narobe na splošno in za določenega posameznika.

S pogovorom in pesmijo smo se zadovoljni razšli z željo, da se zopet srečamo. Po pogovorih sodeč je ljudem ugajalo sproščeno, »nešolsko« vzdušje. O vrednotah nismo samo govorili, temveč smo se jih vsaj za nekaj časa dotaknili in jih privabili v našo sredo. Kot pravi Baba: »Nikoli in pod nobenim pogojem ne opustite človeških vrednot. Tako boste lahko vzor drugim. Človeških vrednot se ne da naučiti iz knjig, niti jih ne more dati učitelj. V vas so že od rojstva. Gojiti jih morate z lastnimi napori.«

Z najinih (Ireninih in mojih) ramen je padlo veliko breme. Tedni priprav so se bogato obrestovali, saj sva se prav Irena in jaz na koncu največ naučili. A življenje gre naprej in že so bili pred nama novi izzivi, s katerimi se je bilo treba spoprijeti.

SEMINAR EISSE

Ravno za Velikonočne praznike je v Bad Wildungnu potekalo prvo evropsko srečanje profesionalnih

učitelj, ki poznajo učenje Sathya Sai Babe in poudarjajo vrednote tudi v državnem šolstvu. Z Ireno sva se prijavi tudi s temami, ki bi jih lahko predstavili udeležencem in nestrpno pričakovali vabilo. Nekaj dni pred odhodom je Irena, ki ima na tem področju res veliko izkušenj, zbolela, tako da sem se na potovanje odpravila sama. Na tem mestu bi se še enkrat prav lepo zahvalila članom Sai centra iz Ljubljane, ki so plačali pot in ostale stroške, saj se brez njihove pomoči seminarja ne bi mogla udeležiti.

Na pot sem se odpravila z nekaj strahu, saj so me dva dni pred odhodom obvestili, da je na dnevnem redu tudi moja predstavitev, »Tuning in« oziroma Poglobljanje vase. Pol ure govorjenja v angleščini pred veliko izkušenejšimi učitelji mi ni vplivalo ravno veliko samozavesti. Baba pravi: »Why fear, when I am here.« (Zakaj vas je strah, če sem jaz z vami!), tako sem se med vožnjo z vlakom malce pripravljala na predstavitev, veliko pa prosila, naj mi res pomaga.

Seminarja se je udeležilo 27 učiteljev iz 10 držav (Avstrije, Belgije, Danske, Estonije, Nemčije, Grčije, Litve, Nizozemske, Slovenije in Švice). Skupaj smo raziskovali EduCare in izobraževanje usmerjeno k vrednotam znotraj državnih šolskih programov. V štirih intenzivnih dneh so bile predstavljene naslednje teme: EduCare in izobraževanje za vrednote v državnih šolah, Komunikacija in jezik telesa, Vrednostno orientirani projekti v državnih šolah, Modrosti Platona o izobraževanju, Filozofija in etika v šolah, Kreativne aktivnosti, Projekti za otroke, Poglobljanje vase in Starševstvo.

Vsaka tema posebej je bila izredno zanimiva in navdihujoča, saj ni bila

predstavljena le teorija, ki smo jo vsi bolj ali manj poznali. Pokazala se je raznolikost človeških bitij, poseben žar, ki je skupen vsem, a se v svetu kaže na stotero različnih načinov.

Baba je bil z vsemi nami, še najbolj sem ga čutila ob sebi, ko sem bila na vrsti za predstavitev. Še nikoli prej nisem v sebi čutila toliko osredotočenosti in miru. Govorila sem, kako pomembno je, da se v učnem procesu zavedamo samega cilja. Vedno znova moramo ozaveščati da se v vseh nas skriva božansko. Ljudje premnogokrat mislimo, da smo telo ali um, pozabimo pa na bistvo. Otrokom lahko damo veliko, če jih naučimo, da v sebi nosijo učitelja, ki vedno deluje v njihovo dobro in v dobro vseh ostalih. Da smo ga sposobni slišati, moramo najprej umiriti svoj um, ki je vedno zaposlen s primerjanjem, ocenjevanjem in sojenjem v skladu s preteklimi podatki. Predstavljeni so bili nekateri praktični nasveti za utišanje uma in za iskanje notranjega vodnika. Kot najmlajša sem bila deležna pohval in čestitk. Dobrohotna izjava starejšega profesorja etike iz Nemčije se je glasila nekako takole: »Mi stari se trudimo že vrsto let, potem pa pridejo mladi in pometejo z nami kot za šalo. Ja, saj je prav tako, tako vsaj vemo, da svet napreduje.«

Zdi se, kakor da čas počasi zori. Stvari se neslišno premikajo, dokler ne dosežejo kritične točke in nastopi sprememba kolektivne zavesti. Ves trud starejših je pripomogel k temu, da lahko mi mlajši raziskujemo naprej. Stara modrost se glasi, da je dober učitelj tisti, katerega učenci se postavijo na njegova ramena in se zazrejo še dlje v prihodnost.

Andreja

DEČEK, KI NI POZNAL ODMEVA

Nekoč je živel deček, ki ni poznal odmeva. Zaklical je prek doline: »Kdo je tam?« Odmev pa mu je odgovoril: »Kdo je tam?«

Otrok ni mogel videti kdo mu odgovarja.

Vprašal je: »Kdo si?« In besede so se vrnile: »Kdo si?« Deček je pomislil, da ga nekdo vleče za nos, zato je vzkliknil: »Nehaj!« Zopet so se mu vrnile njegove lastne besede: »Nehaj!« Ves jezen je deček zarobantil, toda besede so se zopet vrnile k njemu. Potem pa mu je mati pojasnila, da ga nihče ne vleče za nos, temveč da se samo vrača odmev njegovega lastnega glasu. Ko je naslednjič otrok zaklical: »Rad te imam,« so se mu vrnile besede: »Rad te imam!« Otrok je še zaklical: »Ti si zelo priden!« Pohvala se mu je takoj vrnila in bil je srečen.

Deležni bomo tega, kar dajemo svetu. Zato dajajmo ljubezen, dobroto in sočutje, služimo in spoštujemo vse okrog nas in vse to se nam bo vračalo, mi pa bomo stali čvrsto kot svetilnik sredi razburkanega morja sveta.

POPOLNA SREČA

Neko zimo je sveti Frančišek Asiški s svojim učencem bratom Leonom hodil med zasneženimi polji. Že dolgo sta pešačila v tišini, nakar se je brat Leon obrnil k Frančišku in ga vprašal: »Kako lahko najdemo popolno srečo?« Frančišek se je ustavil in odgovoril: »Četudi bi bili vsi naši bratje popolnoma sveti in bi delali čudeže za druge, ne bi bili popolnoma srečni.«

Obrnil se je in šel naprej, brat Leon pa je stekel za njim. »Kaj je potem popolna sreča?« Frančišek se je znova ustavil: »Četudi bi se lahko pogovarjali s pticami v zraku in zvermi na poljih in poznali vse skrivnosti narave, še vedno ne bi bili

popolnoma srečni. Četudi bi lahko pozdravili vso bolečino sveta, še vedno ne bi uživali popolne sreče.«

Vratarju zaupava, da sva utrujena in premražena, on pa naju ozmerja, da sva dva navadna klateža,

Brat Leon je roteče vzkliknil: »Prosim te, oče Frančišek, povej mi, kako naj torej najdemo popolno srečo?«
»Brat, zamišljaj si, da greva v tisti samostan tam čez.

naju začne mikastiti in naju požene proč v mrzlo noč. Če lahko v takšnem trenutku z ljubeznijo v srcu rečeš: 'Naj te Jezus blagoslovi,' boš našel popolno srečo.«

KAJ PRAVI SVAMI?

Danes se ukvarjamo z vzgojo v duhu človeških vrednot. Mislím, da je edina prava izobrazba razvijanje človeških vrednot. Samo kdor poskuša pravilno razumeti človeške vrednote Resnico, Pravilno delovanje, Mir, Ljubezen in Nenasilje, kdor jih živi in širi navdušeno in iskreno, je resnično izobražen človek.

Človeške vrednote so v vsakem izmed vas. Potrebujemo samo ljudi, ki bodo dovolj vneti in pogumni, da jih bodo začeli živeti. Če bomo širili zavedanje, da je Božanstvo prisotno v vseh in da je vse eno, bodo človeške vrednote same zasvetile v ljudeh.

Otroški um je nedolžen in čist. Vsak otrok je bel marmor, iz katerega učitelji in starši lahko izklešejo Božje obličje. Otrok je popek, ki mu moramo pomagati, da se razcveti v vsej svoji božanski slavi, da postane vreden dar Bogu.

VREDNOTE ZA VSE ČASE

Delavnica za otroke in starše prvih razredov

V šolskem letu 2000/01 je na osnovni šoli, na kateri sem takrat delal, potekal projekt s ciljem preprečevanja in zmanjševanja nasilja. S šolsko psihologinjo, ki je vodila cel projekt, sva se dogovorila,

da bova v prvih razredih največ časa posvetila razvijanju pozitivnih vrednot. Na ta način bi morda v prihodnosti preprečili nekatere oblike nasilja med učenci.

Tako se je oblikovala delavnica za otroke in starše pod nazivom "Vrednote za vse čase", kar dodatno poudarja prepričanje, da vrednote že domujejo v srcu otrok, vendar jih morajo le-ti začutiti in razvijati s pomočjo odraslih.

V drugem koraku sva se povezala z razredniki posameznih oddelkov, predstavila delavnico in se dogovorila, kdaj bomo delavnico izpeljali. Že pripravljena vabila so razredniki razdelili svojim učencem.

Razen same delavnice sva z Julči pripravila še razstavo vzgojne literature za starše, otroških knjig, otroških izdelkov in iger v duhu človeških vrednot.

Delavnico sva izpeljala v prvih razredih in na prošnjo prijateljice še v četrtem razredu. Sam koncept delavnice je prikazan na miselnem vzorcu na sliki:

Starši so na začetku srečanja prejeli zloženko, pri kateri nam je največ pomagala naša Irena Jeglič-Mehle. Čudovite plakate za delavnico sta naredili naša prijateljica vzgojiteljica in njena hčer. Potem so sledile po vrsti dejavnosti, kot so prikazane v miselnem vzorcu. Rdeča nit srečanja je bil stavek, ki smo ga obesili na steno nad razstavo knjig:

RAZVIJAJMO
SAMOZAUPANJE,
SPREJEMAJMO RAZLIČNOST,
SKUŠAJMO RAZUMETI
DRUGE, POMAGAJMO IN
ŠIRIMO LJUBEZEN
IGRA: SONCE PRIPOVEDUJE
IN NAS OSREČUJE

Pari (otrok + očka ali mamica) si razdelijo vloge Sonca in Lune. Tisti, ki je »Sonce« prejme verižico sonca in »Luni« pripoveduje o njenih dobrih lastnostih. Po petih minutah se vloge zamenjata.

Najprej so starši razveselili otroke, potem pa otroci njih.

IGRA S POLIVINILOM

Za to igro potrebujemo velik kos polivinila. (6×6 m). Igralci se postavijo v krog in polivinil dvignejo v višino trebuha. Nato nekdo reče: »Zamenjajte mesta tisti, ki ste danes koga razveselili«, ali »Zamenjajte mesta tisti, ki ste ta teden skrbeli za kakšno žival!«. Tisti, ki morajo zamenjati mesta, stečejo pod plastično folijo na nasprotno stran, kar je zelo zabavno. Omenjamo seveda samo vzorna dejanja.

RECEPT ZA BOLJŠI SVET

Na delovni list otroci skupaj s starši zapišejo svoje misli o tem, kaj svetu primanjkuje in kako bi mu pomagali. Na koncu dejavnosti vse izdelke prilepijo na velik papirnat lonec.

PESEM: LJUBEZEN JE EDINA MOČ

Ljubezen je edina moč,
ljubezen je edini način,
ljubezen, ljubezen,
stopi še ti v ta krog.

Na začetku sta dva kroga. Veliki, v

katerem je večina otrok in staršev. V malem krogu v sredini pa sta samo dva otroka. Ko končamo s petjem, otroka iz notranjega kroga povabita k sebi dve osebi. Potem še enkrat zapojemo pesem, povabimo v notranji krog še štiri nove osebe in nadaljujemo vse dokler niso

Velikokrat smo nasilni do samih sebe, ko se ne sprejemamo, ko postanemo nesamozavestni, prestrašeni, zagrenjeni. V takšnem stanju izgubimo oblast nad seboj, nerazumno in negativno reagiramo, skušamo na vsak način pritegniti pozornost.

dobrega izžarevajo, kako dragoceni so in jim skušati to na vse načine pokazati.

Ljudje smo družabna bitja, odvisni smo drug od drugega, zato se moramo nujno naučiti kako živeti skupaj v miru in harmoniji. Ker se otroci socialnih veščin najbolje učijo skozi igro in skupne dejavnosti, jim skušajmo namesto iger, ki nas samo zabavajo ali celo kvarijo, raje ponuditi igre, ki razvijajo vrednote. Vzgojne igre nas učijo enakopravnega sodelovanja, sočutja, vživljanja v druge, razločevanja, prilagodljivosti, potrpežljivosti, zdrave tekmovalnosti, itd.

Naj jih naštejemo samo nekaj:

- igre z vlogami
- družabne motivacijske igre
- sprostitvene vaje
- izpolnjevanje vprašalnikov ali delovnih listov o vrednotah
- pantomima
- petje pozitivnih pesmi
- skupinske igre, pri katerih je pomembno sodelovanje in ne tekmovalnost

Dobre knjige so naše najboljše prijateljice, ker nas plemenitijo in spodbujajo na pravi poti. Razmišljanje in pogovori o življenjskih izzivih in ustreznem obnašanju pa nas še bolj učijo razumeti Jezusovo učenje: Stori drugemu, kar želiš, da bi drugi storili tebi. Kar damo, dobimo, zato smo lahko srečni samo takrat, ko so srečni tudi drugi. Tuja sreča je torej tudi naša sreča. Sreča je osrečevanje drugih. Ne omejujmo se torej samo na družino, sorodnike in prijatelje, ampak pojdemo naprej... saj je življenje nenehna širitev.

Julči in Garsia

v krogu ljubezni združeni vsi udeleženci.

TRIKOTNIK NAŠEGA NOTRANJEGA MIRU

Učenci skupaj s starši v vsak krog v trikotniku zapišejo, kdo ali kaj jim prinaša notranji mir. Ne gre samo za osebe in stvari, temveč predvsem za počutje. Pišemo od leve proti desni in od spodaj navzgor. Ugotovili smo, da smo spontano v sredino trikotnika zapisali tisto, kar je bilo za nas najbolj sporočilno.

Delavnice Vrednote za vse čase so bile za vse nas velik dogodek. Prijetno smo se družili, srca so se odprla in napolnila z upanjem in zaupanjem v skupno svetlo prihodnost. Ugotovili smo, da nasilje ni samo v besedah in dejanjih, temveč tudi v mislih.

Tudi otroci imajo veliko težav s seboj in okoljem. Učiti se morajo potrpežljivosti do sebe in drugih, poguma, odločnosti in zavedanja, da je vsak izmed nas nekaj posebnega. Prav takšni kot smo, lahko sebi in drugim ogromno damo, pomanjkljivosti pa odpravimo z vztrajnostjo in optimizmom. Radi se imejmo, kajti kar mislimo, to smo. Starši moramo misliti tudi na to, kakšen zgled smo, saj s svojim obnašanjem močno vplivamo na otroke. Otroci bodo vedno potrebovali naše razumevanje, toplino, pa tudi čvrstost, da se bodo lahko razvili v samozavestne, optimistične, pogumne, zaupljive in prijazne osebnosti. Najpomembnejše pa je, da imamo dovolj časa zanje. Ravnajmo se po načelu: Misli dobro, glej dobro, govori dobro in delaj dobro. Tudi v drugih moramo nenehno odkrivati koliko

Sprehod skozi nevihto

Primer uvajanja človeških vrednot med uro fizike

Kot učitelj fizike v osnovni šoli pogosto razmišljam in iščem priložnosti, da povežem fizikalno snov s človeškimi vrednotami. V nadaljevanju je opis ene izmed takšnih ur, ki sem jo doživel z učenci osmih razredov. Ta ura je bila uvod v novi tematski sklop, elektriko.

Za ustvarjanje prikaza nevihte v naši učilnici smo morali

uporabiti nekaj različnih tehničnih pripomočkov: stekleno kroglo premera 20 cm, ki ustvarja moder blisk, zvočno napravo, ki ustvarja zvok grmenja (vzmet, pritrjeno na votel plastični valj z membrano), stroboskop (močna utripajoča luč) in razpršilec vode. Učilnico smo zatemnili z zavesami.

Učence sem povabil v razred in jih prosil, naj se usedejo po turško na pripravljene mize tako, da se ne bodo dotikali med seboj. Zavrtel sem kaseto z zvoki bližajoče se nevihte. Učencem sem povedal, da se bodo najprej sprostili, nato pa jih bom v domišljiji vodil skozi nevihto.

Preden smo začeli s sproščanjem, sem jih prosil, naj gledajo veliko pisano žogo na sredini razreda. Po kratkem uvodnem sproščanju (vaje dihanja) sem jih prosil, naj zaprejo oči.

V domišljiji smo se sprehajali po travniku, potem pa se je začela bližati nevihta. Zvok nevihte iz kasetofona je postajal čedalje močnejši. Začel sem se sprehajati po učilnici in z zvočnim instrumentom ustvarjati močan zvok grmenja. Hkrati sem prosil učenca-pomočnika, da s stroboskopom sveti po razredu. Čeprav so učenci

imeli ves čas zaprte oči, je bila svetloba tako močna, da so dobili popoln vtis o strelah (zvok in svetloba). To je trajalo približno dve minuti. Potem, ko sta zvok in svetloba prenehala, se je »začel dež«. Z razpršilcem v roki sem se sprehajal po razredu in ustvarjal vtis padajočih dežnih kapljic. Učenec-pomočnik je medtem na sredino učilnice postavil stekleno kroglo, ki ustvarja modre bliske, podobne strelam v naravi, ampak popolnoma neslišne.

Takrat sem učence spomnil na pisano gumijasto žogo (ena od meditativnih tehnik znane

psihoterapevtke Phyllis Christal). V domišljiji so vstopili vanjo. V njej so se počutili varno in udobno. Predstavljali so si, da se jih svetloba in dež ne moreta dotakniti, ker se vse odbija od gumijastega plašča žoge. Dejal sem jim, naj poskušajo ostati mirni in v mislih samo opazujejo nevihto, kajti kmalu bo prenehala. Čez nekaj minut je zvok nevihte s kasete pojenjal in učenci so v mislih izstopili iz žoge na travnik. Povedal sem jim, da bodo nekaj nevihte, ki so jo doživeli, imeli priložnost opazovati tudi v razredu. Dejal sem jim, naj se pretegnejo, pomigajo z rokami in nogami in naj počasi odprejo oči.

V tem trenutku so učenci zagledali kroglo z modrim bliskom. Z velikim zanimanjem so jo opazovali. Povabil sem jih h krogli in jih opozoril, naj se je ne dotikajo. Učenci so znova imeli priložnost opazovati »nevihto«, vendar so bili na varnem. Na koncu sem povzel, da je podobnih neviht v življenju lahko zelo veliko (jeza, sovraštvo, ljubosumje, potrnost...) in da je zelo pomembno, da znamo ostati mirni in zbrani, premišljeno opazovati »nevihto« in delovati na pravi način. Nekdo je opazil, da bliski v krogli spominjajo na našo jezo in ostali so se strinjali.

Uro smo končali v tišini in učenci so umirjeno zapustili razred. Zanimivo je to, da se je neka učenka čez nekaj mesecev v konfliktnem trenutku sama spomnila pisane žoge in v mislih stopila vanjo, da se zaščiti. Presenečena je ugotovila, da ji je to zelo pomagalo, ohranila je notranji mir in lažje razrešila spor s sošolko.

Garsia

ŽIVLJENJSKA DOBA

Mlad učenec je vprašal Sokrata: »Učitelj, zakaj je dal Bog človeku samo sto let življenja? Prvih petindvajset let je namenjeno otroštvu in mladosti, ko je um zbeگان. Naslednjih petindvajset let človek skrbi za družino in misli samo na svoje obveznosti in otroke. Naslednjih petindvajset let človek razmišlja o zakonu in prihodnosti svojih otrok. Zadnjih petindvajset let življenja mu ostane za premišljevanje o sebi in svoji prihodnosti. V teh stotih letih ni časa za premišljevanje o Bogu. Mogoče bi Bog lahko dodal še petindvajset let, ki bi jih porabili za premišljevanje o Njem?«

Sokrat je bil nekaj časa tiho. Nenadoma je planil v jok. Učenci so ga osuplo spraševali: »Kaj vam je? Povejte nam, kaj se je zgodilo. Zakaj jočete?« Sokrat jim je odgovoril: »Otroci moji,

poglejte okoli sebe. Tam je Bog postavil gore, tam reke, na drugi strani polja in velika mesta. Toda zame ni pustil prostora. Kje naj živim?«

Bister učenec je odgovoril: »Zakaj jočete? Saj ste dejali, da je Bog naredil veliko mest, kako naj potem ne bi bilo mesta tudi za vas?« Sokrat je nato dejal: »Otroci, če rečete, da v stotih letih ni časa za razmišljanje o Bogu, to pomeni, da tudi zame ni prostora.« Sokrat jih je podučil, da je Bog čas.

MASLO V MLEKU

Nekoč so prebivalci neke vasice s posmehom vprašali potujočega meniha: »Kdo je Bog? Kje je in kaj počne?« Menih je prosil, naj mu prinesejo skodelico mleka. Dolgo časa je molče opazoval mleko, ga mešal z prstom in pretresal skodelico. Vaščani so ga vprašali, kaj počne in on jim je odgovoril: »Hočem

videti maslo, ker sem slišal, da maslo pridobivamo iz mleka. Toda v tej skodelici ga ne najdem.« Vaščani so ob njegovi veliki nevednosti planili v smeh. Povedali so mu, da je maslo res v mleku, v vsaki kaplji, čeprav ga ne more videti ali se ga dotakniti. Vendar je potrebno mleko sesiriti, zmešati in posneti. Menih je odvrnil: »Tako kot maslo v mleku je tudi Bog prisoten v stvarstvu. Skriva se v najbolj oddaljeni zvezdi in v travni bilki pod vašimi nogami. Uzrli ga boste, če boste svet sesirili z močjo razločevanja, ga zmešali s svojo nenavezanostjo in posneli s svojo vero. Boga boste uzrli v grudi peska in v največji galaksiji le z neomajno duhovno vadbo. On je jedro vsakega bitja, tako kot je maslo v vsaki kaplji mleka.«

Ljudje mislijo, da morajo najprej odpraviti vse svoje napake, da bi lahko pomagali drugim. To ne drži. Svojo slabost ali napako lahko pokažete drugim. Če vam bodo ljudje rekli: »Zakaj se najprej sami ne obnašate pravilno in šele nato učite, kako se moramo obnašati?« jim lahko odgovorite, da poznate bolečino, ki jo povzroča nepravilno obnašanje in da upate, da se ji bodo izognili. Tako boste pomagali ljudem premagovati težave in nudili pomoč desetim, ne samo enemu. To je tako, kot če bi nekdo zašel na pot, posuto s trnjem. Njegove noge so polne bolečih ran, zato sede ob poti, da bi si odpočil. Opazi, da se tej trnovi poti približujejo ljudje. Ali naj jim pusti, da prečkajo trnovo pot in tako izkusijo iste bolečine kot jih je sam? To vsekakor ne bi bilo pošteno. Ali naj jih opozori na trnje in jim pove, naj si poiščejo boljšo pot do cilja? Če je človek dovolj ponižen, da v sebi prepozna napako in si jo prizna, bo s tem pomagal sebi in drugim. Toda, velik greh bi bil, če bi si domišljali, da ste popolni, drugim govorili, kako naj se obnašajo in se pri tem pretvarjali, da se sami tudi tako obnašate. Ne zato, ker bi s tem škodovali drugim ljudem, pač pa zato, ker bi močno škodovali sebi.

Sathya Sai Baba

